

№ 80.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Marii Kleofas.
Niedz. św. Grobu Chr.
Pon. św. Leona Wiel.
Wt. św. Wiktora M.
Sr. św. Hermenegilda.
Czw. św. Waleryana.
Piąt. św. Anastazego

Wschód słońca: godz. 5 m. 20
Zachód słońca: godz. 6 m. 45
Dług. dnia: godz. 13 m. 25

Cena prężumeryaty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ — „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcyja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 9 kwietnia 1910 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Fabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petliowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

DARMO otrzyma każdy

w ciągu całego kwietnia

najaktualniejsze i najtańsze pismo tygodniowe obrazkowe

„CHWILĘ ILUSTROWANĄ“

kto zwróci za odnośnienie 10 kop. do filii „Chwili“
w Biurze dzienników „Promień“, Piotrkowska 81, tel. 12-00.

891-5

Sala Koncertowa Vogla.

W czwartek, dnia 14 b. m., o godz. 8½ wiecz.

Andrzej Niemojewski

Redaktor „Myśli Niepodległej“

wygłosi jedyny odczyt p. t.

ZBURZENIE JEROZOLIMY

z obrazami niktącymi.

Bilety w „Czytelnicy Nowości“, Dzielna № 16
i u Kamienieckiego, Piotrkowska 90. 935-1

—————

Dzieciom, cierpiącym na zaburzenia w trawieniu, podaje się przez kilka dni z rzędu po 3 łyżki stołowe naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa**, która przez działanie swoje, oczyszczające żołądek, kiszki i krew, daje często bardzo pomyślne wyniki. Zalecana stale przez lekarzy dzieciennych najłagodniejsza woda „Franciszka Józefa“ ma tę zaletę, że nie sprawia żadnej przykrości najdelikatniejszym nawet organom trawienia. Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i zakładach wód mineralnych. 463-1

Polityczna łapka na myszy.

Pod takim tytułem, czytany pilnie przez austro-węgierskiego następcę tronu dziennik zachowawczo-katolicki „Vaterland“ zamieścił artykuł, który ze względu na jego znaczenie podajemy poniżej w streszczeniu.

Bzuca on szczególne światło na krążącą od pewnego czasu w Wiedniu pogłoskę o blizkim nastąpieniu hr. Aehrenthala i mianowaniu jego następcą hr. Thuna, osobistego przyjaciela arcyksięcia Franciszka Ferdynanda d'Este.

W artykule wspomnianym między innymi „Vaterland“ pisze:

W poniedziałek dnia 21 marca 1910 r. sultan turecki po raz pierwszy od czasu istnienia państwa wyszedł z pałacu celem powitania obcego monarchy, jako gościa.

Siwym włosom

stopniowo i nieznacznie przywraca naturalny kolor i miękkość bezwarunkowo nieszkodliwy środek **RÉGÉNÉRATEUR**

„ORIENTINE“

firmy Parfumerie d'Orient.

Sposób użycia tego wypróbowanego środka bardzo prosty. Mnóstwo podziękowań. Do nabycia w składach aptecznych i perfumeryach po 3 rb. pud. (ilość podwójna bez przyborów 5 rb.), albo wysłać za zaliczeniem pocztowym K. Żołnowski, Warszawa, Zielona 4.

Główny skład w Łodzi: **Ludwik Spiess i Syn.**

Wystrzegać się naśladowictwa.

890-7

Cukry deserowe
Kakao i
Czekolada

Jana Fruzińskiego

Piotrkowska 71

wprost

Pasażu Meyera.
482-r

50% oszczędności opalu,
usuwa wilgoć
patent. **MULTIPLIKATOR OGRZEWANIA**
Dr. W.P. Kłobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71.

KTO chce mieć ciepłe i suche mieszkanie niech zastosuje do pieca patent. ulepszone ogrzewacz **Wulkan**
Oszczędność opalu przeszło 50%.
Prospekty i ceniki na żądanie.
Dr. Ludwik Zieliński, Warszawa, Mażowiecka 4.
Adres tel. „Kabel“, tel. 5362. 336 25 1
Wystrzegać się przestarzałych konstrukcji.
Reprez. na Łódź Br. Zbijewscy, Przejazd 48, tel. 13 42.

Znaomity środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO

poleca

aptekę **W. DANIELECKIEGO.**

Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12-93. 423r

Dla starszych:

1) „**Kocham i cierpię**“ antologia poetów polskich; cena księgarska rb. 1.00, dla prenumeratorów „Rozwoju“ 55 kop.

2) „**Do krwawej noocy...**“ powieść, osnuta na tle ostatniej rewolucji serbskiej, w 5-u tomach z ilustracjami 2.50 kop., dla prenumeratorów „Rozwoju“ 1.25 kop.

Owego historycznego poniedziałku sultan Mahomet V-ty udał się na dworzec kolejowy, ażeby tam powitać króla bułgarskiego przy pierwszym kroku, jaki on zrobi na ziemi tureckiej. Dworzec i miasto przybrały się w strój uroczysty. Wody Galaty dźwigały na swych falach łagodnych tysiące ezólen, napełnionych ciekawymi widzami.

Nigdy jeszcze w Konstantynopolu nie podejmowano tak okazałe któregośkolwiek z monarchów, jak króla Ferdynanda. Na wrażliwy umysł ludów wschodnich przyjęcie wywarło wrażenie, którego następstwa polityczne będą pierwszorzędne i trwałe.

Tutaj trzeba przypomnieć, że dnia 5-go października 1903 roku, Ferdynand, książę bułgarski i turecki generał-gubernator Rumelii ogłosił się królem bułgarów i monarchą niezależnego królestwa bułgarskiego. Był to cios straszliwy dla miłości własnej turków. W Konstantynopolu nie chciano się długo pogodzić z tym faktem, jakkolwiek pewne mocarstwa usiłowały zwrócić całą niezadowolony Turcyi przeciwko Austro-Węgrom. Król Ferdynand wytrwał spokojnie i stanowczo na swoim miejscu. Ani na krok jeden nie ustąpił od zasad, które uznał za jedynie trafne, celem zapewnienia Bułgarii należytej potęgi. Przez cały czas zawieruchy, która szalała miesiącami skutkiem aneksyi Bośni i Hercegowiny, prowadził spokojnie, lecz nieustannie zbrojenia finansowe i militarne. Dzisiaj Bułgaria jest na Bałkanie najlepiej przygotowanym do wojny państwem.

Podczas walki dyplomatycznej o „uznanie” aneksyi Bośni przez wielkie mocarstwa byłoby rzeczą łatwą dla polityki austriackiej zapewnić sobie na stałe przyjaźń Bułgarii. Zaniedbano tej sposobności. Skutkiem tego najzażartszy wróg Austrii, p. Lwolski, pozyskał doskonałą sposobność do urzeczywistnienia swoich planów, mających na celu odosobnienie Austrii.

O szkółki na Szląsku.

Znana jest historia strajków szkolnych w Księstwie Cieszyńskim. Zeszłego roku—w wilię wybuchu zażegnane obietnicami władz, gdy te nie myślały o ich dotrzymaniu—wybuchły w tym roku żywiołową siłą. Sejm szląski uchwalił jednogłośnie subwencje dla Macierzy, utrzymującej w odnośnych gminach szkoły polskie prywatne, oraz polecił władzom wykonawczym, aby jaknajprędzej otwarte zostały szkoły polskie publiczne. Wobec takiej uchwały, zdającej się być rękojmią, iż nareszcie wymierzona będzie polskiej ludności sprawiedliwość i pokój narodowościowy ustanie—strajki w Polskiej Ostrawie i Diećmorowicach zostały przerwane.

Jednakże, jak się teraz okazuje, owa uchwała Sejmu szląskiego obliczona była na wyprowadzenie ludności polskiej w pole. Korespondent „Słowa Polskiego” z Cieszyna pod datą 27 marca donosi, że zapadła w wydziale krajowym decyzja, iż szkół publicznych w Dziećmorowicach i Pietwałdzie nie będzie, gdyż są one tam zgoła niepotrzebne (1), zaś o Polskiej Ostrawie, Radwanicach i Michałkowicach (gdzie strajk w sprawie paralelek trwa jeszcze) nie wspomniano zupełnie.

Wydział krajowy szląski dowiódł tą uchwałą ostatecznie, iż nie jest władzą, stojącą na straży prawa, sprawiedliwości, ani nawet uchwał sejmowych, lecz wraz z marszałkiem, hr. Laryszem, jest organem wykonawczym hakaty niemieckiej i ostrawskich „pokrokarzy.”

Niepotrzebna jest szkoła polska w Dziećmorowicach, liczących 2,368 ludności polskiej i gdzie od 5-tn lat istniejąca prywatna szkoła Macierzy mieści przeszło 200 dzieci, niepotrzebna polska szkoła w Radwanicach, gdzie do I klasy prywatnej szkoły polskiej (T. S. L.) uczęszcza dzieci 70, niepotrzebna w Pietwałdzie (3,955 Polaków), gdzie urzędowa komisja zapisała 160 i kilka zgłoszeń polskich dzieci do I klasy, niepotrzebna też w Polskiej Ostrawie, gdzie szósty rok istniejąca szkoła Macierzy liczy przeszło 350 dzieci, niepotrzebne paralelki w Michałkowicach, gdzie w trupiarni (1) dzieci polskie duszą się formalnie i strajk z tego powodu trwa już 2 i pół miesięcy.

Rzecz naturalna, iż wśród ludności polskiej zapanowało wzbурzenie. Ludność ta, wobec przewagi Niemców w Sejmie szląskim, wobec terora

czechów, jest bezbronna. Domaga się ona kategorycznego protestu i wdania się w tę sprawę posłów polskich w austriackiej Radzie państwa.

Niezależnie od tego, celem zaprotestowania godnie przeciwko konsekwentnemu krzywdzeniu polskiej ludności na polu szkolnictwa przez Czechów i Niemców — urządza polski lud Zagłębia węglowego w niedzielę, dnia 10 kwietnia w Michałkowicach przy Morawskiej Ostrawie olbrzymią manifestację.

Z prasy rosyjskiej.

Przez kilka dni w Petersburgu odbywał się zjazd szlachty rosyjskiej. „Riecz” poświęca mu następujące uwagi:

„Dawniej zjazd zjednoczonej szlachty był ważnym wypadkiem politycznym. Dlatego, choć zjazdy odbywały się potajemnie, choć przedstawiciele prasy nie byli na nie wpuszczani, jednak bezwzględnie absorbowały uwagę opinii publicznej, która oczekiwała nienukionego i widocznego wpływu zjazdu na bieg życia państwowego.

Zajęli się panowie szlachta sprawą słabości naszego sądownictwa i postawili żądanie zniesienia nienukwalności sędziów. Pamiętamy, jak życzenie ich znalazło oddźwięk w ogłoszonej w Dumie deklaracji prezesa ministrów. Zwróciła szlachta uwagę na rozwięzłość szkoły wyższej wskutek wprowadzenia autonomii—i wiemy, co zrobili następcy Kaufmana dla przywrócenia potępionej ustawy z r. 1884.

Zwrócił zjazd szlachty uwagę na projekt reformy ziemskiej—i p. Stołypin pośpieszył wycofać z Dumy już wniesiony projekt i oddać go do rozważenia radzie do spraw gospodarki lokalnej, która składa się z uczestników zjazdu. Oświadczyli panowie szlachta, że kwestyi żydowskiej nie należy dotykać—i gotowy już projekt prawodawczy, który „Rossija” tak gorąco witała, schowany został do archiwum.

Lecz oto zadania polityczne zostały wyczerpane. Już czwarty zjazd miał charakter przejściowy. Ośmieleni powodzeniem aktu z d. 16 czerwea, poruszyli sprawę zmodyfikowania prawa wyborczego również i do Rady państwa. Lecz już wtedy drogi szlachty i rządu zaczęły się rozchodzić; rząd nie miał żadnej potrzeby wzmacniać elementu wyborczego na niekorzyść żywiołu z nominacyi i żądania zjazdu po raz pierwszy nie zostały zaspokojone.

Następnie, na piąty zjazd, w roku 1909, już byli dopuszczeni przedstawiciele prasy. Było to już przełomem w działalności zjednoczonej szlachty. Położenie zmieniło się—mówił wówczas Hurko—już niema owego gorączkowego nastroju, niema zasady do „odgradzania swych rozpraw od szerokiej jawności”.

Od spraw politycznych przeszedł zjazd do spraw ekonomicznych i drogi rządu i szlachty ostatecznie rozminęły się. Pierwsze zjazdy otwierane były gorącym telegramem p. Stołypina, na który zawsze następowała niemniej pompatyczna odpowiedź z wyrazami wdzięczności za okazany zaszczyt i poparcie. Potem te depeche gratulacyjne ustały i na piątym zjeździe zjednoczonej szlachty rozlegała się tylko ostra krytyka polityki rządowej. Rząd ze swej strony również nie chciał być dłużnym.

Taki jest ogólny szemat tego krótkotrwałego związku, który groził, że skończy swój żywot tak samo nieoczekiwanie: „murzyn zrobił swoje, a więc murzyn może odejść”. Niebezpieczeństwo było tem większe, że na zjazdach na najzaszczytniejszych miejscach zasiadają ludzie tej miary, co Markow i Puryszkiewicz.

Zjazd składa się z rodowej szlachty, która nie ośmieliłaby się wysyłać tak ordynarnych listów, jak Puryszkiewicz. To też zjazd zaniechał „kwestyi ogólnych” i zajął się zawsze młodemi, prywatnemi staraniami o subsydia, o reformę banku szlacheckiego i t. d. Jeżeli więc szlachta jest tak mało wymagająca, jeżeli szewc zrozumiał, że powinien dobrze znać swe kopyta, to będzie prawdopodobnie sprawiedliwie oceniony, i znaleziony zostanie środek dla podtrzymania tego szlacheckiego stanu, który już nie może powrócić do życia”.

Powstawanie nowego lądu.

Niedawno temu mieli przyrodnicy sposobność obserwowania i dokładnego zbadania jednego z najbardziej interesujących geologicznych zjawisk w ostatnich latach. Było to powstanie nowej wyspy wskutek wybuchu podmorskiego wulkanu. Wyspa należy do grupy wysp Bogusława, przy powstaniu jej był obecny amerykański parowiec «Albatros». Jeden z uczestników ogłasza w „American Magazin” bardzo interesujące szczegóły z wyprawy.

Pierwsza z wysp Bogusława, położonych w cieśninie Behringa, poczęła się widocznie zwiększać od roku 1826. Później utworzyła się obok druga wysepka, nazwana Nowym Bogusławem, trzecia powstała w zimie 1886/87 r., wreszcie w roku 1905 pojawiło się nad powierzchnią morza wulkaniczne wzniesienie, które nazwano stożkiem Metcalf-Perry. Stożek ten zniknął w lipcu 1908 r., na jego miejscu utworzył się wązki pas lądu, który połączył starą i nową wyspę Bogusława i zajmował przestrzeń około czterech mil angielskich. Skoro tylko nadeszły wiadomości o tem wulkanicznym przekształceniu się grupy wyspy, wysłano na miejsce parowiec «Albatros» celem obserwowania zjawisk. Dzięki temu znajdujący się na jego pokładzie uczeni byli naczynymi świadkami tego jedyne go w swoim rodzaju widowiska.

W pewnym miejscu oceanu—opowiada jeden z uczestników wyprawy—powierzchnia wody poczęła się piętrzyć wysoko i opadać. Odnosiło się wrażenie, że jakaś olbrzymia siła wyrzuca z głębin morza bańki powietrzne, które pękają wśród dymu i pary. Wybuch podmorskiego wulkanu stawał się z każdą chwilą coraz gwałtowniejszy, wydawało się, że morze i niebo łączą się w jeden chaos; powierzchnia oceanu kipiała, wyrzucając kłęby dymu, niby piec olbrzymi. Coraz też częściej wykwitwały z pośród fal słupy ognia, padały pociski lawy i bloków skalnych. Słup dymu rozciągał się na przestrzeni mniej więcej trzech mil angielskich, żar stawał się nie do zniesienia.

Od czasu do czasu rozlegał się huk wybuchów, niby gigantycznych wystrzałów z niewidzialnych olbrzymich armat. Żar dokuczał bardzo załodze „Albatrosa”, odczuwano go w obwodzie 50 mil angielskich; także woda morska rozgrzała się na znacznej przestrzeni. Wieczorem zapłonęły na niebie krwawe refleksy, przyciemniane kiedy niekiedy chmurami dymu. Wyrzucane w górę masy spadały w nieoziębionym stanie z sykiem i hałasem w morze, wzburzając fale do tego stopnia, że „Albatros” kołysał się ciągle jak mała łódka. Deszcz popiołu padał ciągle naokół. Wreszcie dokoła ogniściego słupa poczęła się tworzyć ciemno-brunatna stała masa o nieregularnym kształcie.

Z zionącej żarem głębi wylaniał się powoli nowy ląd. Lawa wypełniła przestrzeń między kraterem wulkanu a powierzchnią morza i wychyliła się ponad nią. I rosła coraz bardziej i bardziej wśród ciągłego wybuchu wulkanu, aż wreszcie krater znalazł się na wysokości 1000 stóp. Podczas przebiegu niezwyklego zjawiska zdjęto szereg fotografii. Nieco później zawinął do nowego lądu amerykański parowiec „Perry”. Załoga wysiadła, aby zatknąć na lądzie flagę amerykańską. Ziemia była jeszcze rozpalona, gdy w rozpadlinę skalną włożono termometr, rtęć tak gwałtownie się podniosła, że rurka pękła. Mimo groźących niebezpieczeństw zbadano powierzchnię nowej wyspy. Wybuch wulkanu trwał jeszcze przez czas pewien, potem krater obsunął się, powierzchnia się zrównała, przybył nowy kawał lądu stałego.

W sprawie komunikacji kolejowej.

Adwokat Birenweig nadesłał nam następujący artykuł:

W połowie marca roku bieżącego wystąpiłem imieniem kupców i fabrykantów m. Łodzi do władz kolejowych: 1) rady zarządzającej drogi żelaznej fabryczno-łódzkiej, 2) ministra komunikacji, 3) do zarządu dróg żelaznych z Petersburgu—z podaniem, wyjaśniając, że komunikacja między największymi miastami przemysłowemi Łodzią i Tomaszowem jest niżej wszelkiej krytyki, albowiem wyjeżdżając rano o godz. 7-ej ze stacyi

Łódź Fabryczna, przybywa się na stację Tomaszów po godz. 11-ej, a do miasta Tomaszowa około 11½, czyli przestrzeń czterdzieści kilkowiorstową przebywa się w ciągu godz. 4½. Toż samo w drodze powrotnej: wyjeżdżając o godzinie 11-ej rano ze stacji Tomaszów, przybywa się do Łodzi o godz. 4½ po poł., to jest w ciągu 5½ godz. W Kolużkach odbywają się rekolekcje przeszło 2—3 godzinne.

Dla skrócenia tak długich postojów proponowałem, aby do pociągu towarowego, wychodzącego codziennie rano o godz. 8-ej m. 20 ze stacji Łódź-Fabryczna i do pociągu towarowego wychodzącego (nie codziennie) z Kolużek o godzinie 12 ej m. 21 w południe przyczepiane były wagony II-ej i III-ej klasy i żeby te pociągi kursowały regularnie codziennie.

Na skutek tego wystąpienia otrzymałem w dniu dzisiejszym odpowiedź rady zarządzającej drogi żelaznej fabryczno-łódzkiej datowaną 7 kwietnia za № 1073, treści następującej:

Rada zarządzająca na skutek podania fabrykantów i kupców m. Łodzi, ma zaszczyt zawiadomić, że jednocześnie odniosła się do dyrektora drogi, aby stała włączona była do składu pociągu towarowego № 214 (wych. z Łodzi Fabr. o godz. 8 m. 20 rano) potrzebna ilość wagonów II ej i III-ej klasy i że to postanowienie będzie wprowadzone bezzwłocznie.

Co się zaś tyczy przyczepiania wagonów pasażerskich do pociągu towarowego № 210 (wychodzi z Kolużek o godz. 12 m. 21 w południe) to rada zarządzająca poczytuje to za przedwczesne i mogące Towarzystwu drogi żelaznej przyczynić znaczne straty.

Podpisał:

Prezes rady zarządzającej Ordęga.

Otóż okazuje się, że przysłowie „stukaj a otworzą ci“ często ma praktyczne zastosowanie. Trzeba upomnieć się o swe prawa, zwłaszcza, gdy te prawa są i tak bardzo ograniczone. Jest przecież nadzieja, że i drugie desideratum rada zarządzająca raczy uwzględnić i rozrządzi, aby codziennie pociąg towarowy z Kolużek o 12 ej min. 21 wychodził bez względu na to, czy jest towar lub nie, gdyż to nie licuje z powagą tak bogatej instytucji, jaką jest droga żelazna fabryczno-łódzka, zwłaszcza mając na względzie, że około godziny 12 ej w południe schodzą się trzy pociągi pasażerskie do Kolużek: z Warszawy, Granicy i Tomaszowa i pasażerowie zmuszeni są w Kolużkach oczekiwać 3½ godziny na pociąg. Gdzież się podziła praktyczna zasada anglików „time is money“—czas to pieniądź?

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Gorysława. Jutro Jaromira. W poniedziałek: Lubosława.

TEATR POLSKI. (Cegielniana nr. 63). Dziś „Sędziowie“, Wyspiańskiego. (Występ p. Stanisławy Wysockiej) i „Dwie bliźny“ Al. hr. Fredry. Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Moralność pani Dulskiej“, tragedia koltuńska w 3 aktach Gabrieli Zapolskiej, przedstawienie popularne po cenach najniższych. Początek o godz. 3 po południu.

— Jutro „Kłatwa“ Wyspiańskiego (Gościnny występ p. Stanisławy Wysockiej). Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

ZEBRANIA. Dziś (w lokalu, Nowy Rynek 6), o godzinie 8 wieczorem, posiedzenie zarządu Stow. majstrów fabr. gub. piotrkowskiej.

— Jutro (w lokalu „Liry“, Mikołajewska nr. 11) o g. 3 po poł., ogólne zebranie III łódzkiej Kasy pogrzebowej.

— Jutro (w lokalu, Mikołajewska 40) o godzinie 10 rano, kwartalne zebranie Stow. odlewników.

— W poniedziałek (w lokalu „Liry“, Mikołajewska 11) o godz. 3 po poł., kwartalne zebranie majstrów krawieckich.

ZABAWY.

LUTNIA. Dziś (w lokalu własnym, Piotrkowska nr. 108) wieczornica męska Towarz. śpiewaczego „Lutnia“ dla członków i wprowadzonych gości. Początek o godz. 9 wieczorem.

LIRA. Jutro (w lokalu własnym Mikołajewska nr. 11) „Święcone“ dla dzieci. Początek o godzinie 5-ej po południu.

— Jutro (w Białej sali hotelu Manteuffla) podwieczorek taneczny na rzecz Tow. opieki nad dziećmi.

— Jutro (w lokalu, Pasaż Szulca nr. 2) zabawa Stow. demokracji chrześc. Początek o godz. 2 po poł.

— Jutro (w lokalu Tow. zwolenników rozwoju fizycznego, Nawrot 23) „Pokaz gimnastyczny.“

ODCZYTY. Jutro (w sali Tow. krzewienia oświaty, Zawadzka 17) o godz. 4 po poł., p. Stanisław Garkiel wygłosi odczyt „Anglia i Anglii.“

— Jutro (w lokalu Tow. Kultury polskiej) wieczór dyskusyjny w kwestyi żydowskiej p. t. „Separatyzm czy asymilacja?“

— W poniedziałek (w sali Teatru polskiego, Cegielniana 63) „Genialny wróg kobiety“, odczyt Leo Belmonta.

KONCERTY. (w sali koncertowej Vogla, Dziedna 18) Koncert historyczno-pedagogiczny dla młodzieży. Początek o godz. 3 po poł.

— W poniedziałek (w teatrze Wielkim, Konstancyńska 16) koncert abonamentowy warszawskiej orkiestry symfonicznej (Filharmonia) pod dyr. Grzegorza Fitelberga Początek o godz. 8 i pół wieczorem.

ZE STRAŻY. Jutro o godzinie 7 rano, ćwiczenia sygnałowe I oddziału łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

CZYTANIA DLA DZIECI. Jutro, o godzinie 3 po poł., czytania dla dzieci:

Sala jadalna Geyera, (Piotrkowska nr. 239) „Wicek i Wacek“.

Sala jad. fabryki Poznańskiego, (Ogrodowa nr. 18) „W puszczy polskiej“.

Sala Ochrony I, (Smugowa 6) „Bitwa pod Grunwaldem“.

Sala szkolna Gazowni, (Spacerowa 34) „O Zosi wędrowniczce.“

KRONIKA.

(—) Korony jasnogórskie. Rząd rosyjski udzielił pozwolenia na przewiezienie koron, ofiarowanych na obraz Matki Boskiej Jasnogórskiej przez Papieża, z Rzymu do Częstochowy, zwalniając je od opłaty cła.

Delegacja po otrzymaniu tych koron uda się do Rzymu prawdopodobnie za tydzień; delegację składać będą: o. Rejman, generalny przełożony Zgromadzenia paulinów z Częstochowy, ks. prałat Max. przedstawiciel władzy duchownej diecezji kujawsko-kaliskiej z Włocławka i hr. Roger Łubieński z Warszawy.

Uroczystość założenia koron odbędzie się na Jasnej Górze prawdopodobnie w Zielone Świątki.

(x) Pielgrzymka do Kalisza. Ponieważ nie wszyscy jeszcze zdążyli w tym tygodniu wykupić bilety kolejowe na odpust do Kalisza, przeto kancelarya parafii św. Krzyża będzie takowe wydawała pragnącym wziąć udział w kompanii łódzkiej do Kalisza, jeszcze w ciągu przyszłego tygodnia w godzinach biurowych.

W przyszłą sobotę, t. j. dnia 16 kwietnia, o godz. 11 rano w kościele św. Krzyża odprawione będzie uroczyste, solenne nabożeństwo na intencję pątników, udających się na odpust Opieki św. Józefa do Kalisza. Po nabożeństwie, w przyszłą sobotę o godz. 12 w południe wyruszy kompania z kościoła św. Krzyża na stację kolei kaliskiej, gdzie będą już przygotowane dla pątników, posiadających bilety kolejowe, wykupione w kancelaryi parafialnej, dwa specjalne pociągi 4-ej klasy.

W kompanii łódzkiej do Kalisza na odpust Opieki św. Józefa wezmą udział bractwa kościelne ze swoimi chorągwiami, członkowie polskiego chóru sumowego, ze swoim dyrektorem na czele, członkowie stowarzyszeń cechowych, oraz muzyka kościelna.

Kompanii łódzkiej do Kalisza i z powrotem do Łodzi przewodniczyć będzie ks. kanonik Szmidel, proboszcz parafii św. Krzyża, w asystencji ks. Józefa Bakalarczyka, wikaryusza miejscowego.

Na stacyi kolejowej w Kaliszu na pątników łódzkich, po raz pierwszy przybywających na odpust Opieki św. Józefa, będzie oczekiwała procesja z chorągwiami bractw kościelnych z kolegiaty kaliskiej, wraz z duchowieństwem miejscowym, pod przewodnictwem prałata Płoszaja, kustosa kolegiaty kaliskiej.

KRONIKA TYGODNIOWA.

Rewizya senatorska. — Intendentura. — W czym spoczywa przyczyna złego. — Pensye urzędników i inne szczegóły.

— Mój ojciec zajmował się także dostawami dla intendenty... to też, kiedy rozeszła się wieść, że będzie jakaś rewizya senatorska, natychmiast udał się do swego duchownego, aby mu poradził, co ma robić.

Wprawdzie nigdy tego nie czynił, aby się kogoś radzić i komuś swe interesy zwierzać, ale dziś zaszedł zupełnie inny wypadek, albowiem gazety ogłosiły, że delegowani do dokonania rewizyi nie będą ściągac ludzi, którzy dobrowolnie o wszystkich nadużyciach intendenty ich zawiadomia.

Memu ojcu przyszedł na myśl świetny interes, polegający na tem, czyby nie dało się wydobyc z powrotem tych odsetek, które mu niedobry gorliwi urzędnicy intendenty zakwestyjonowali...

Myślał nad tem długo i wymyślił nawet kilka pewnych sposobów, jak gracz, który wyjeżdża do Monte-Carlo, aby tam bank rozbić, ale jednak coś mu szeptało, że kombinacya krytyki nie wytrzyma.

Nareszcie jednego wieczora, wypiwszy kieliszek mocnej gorzałeczki, zawołał:

— Mam!...

Błogi uśmiech przebiegł po jego rudą brodą obrośniętej twarzy. Nie czekając długo, począł się ubierać, czem mocno zadziwił matkę.

— Gdzie idziesz? — spytała go się dobrodusznie.

— Do duchownego, po radę — odrzekł wesoło i wybiegł.

Odpowiedź ta była niespodzianką dla matki, bo mój ojciec „nie potrzebował“ nigdy chodzić do duchownego.

Duchowny przyjął ze zdumieniem ojca, który, nie tracąc pewności, rzekł:

— Czytałeś o rewizyi senatorskiej?

— Czytałem—odparł ze spokojem duchowny.

— I cóż ty na to?

— Co ja na to? Ja powiem ci, że to jest pułapka na nasz naród.

— Jakto?—zagałował z zaciekawieniem ojciec.

— My bez tego systemu, jaki panuje obecnie, żadnej dostawy nie otrzymamy. Zabiorą je inni. Więc w naszym interesie leży, aby nie nie wykryto, a zwłaszcza przez nas. Niech tam inni składają zeznania, my musimy milczeć...

— Zauważ jednak, mój drogi mulo, że gdyby nam zwrócono to, co w różnych czasach musieliśmy im oddać, naród nasz byłby bardzo bogaty...

— To prawda, byłby bardzo bogaty... Jest jednak jedno bardzo mądre przysłowie: „Leben u leben lassen“. Chcesz żyć, daj, żeby i drugi żył. Nam to nie szkodzi, a chociaż zarabiamy mało, lepsze to, niż żebyśmy nie zarabiali nic i dlatego ja ci radzę, żebyś zamknął usta na kłódkę i milczał...

Widzisz, dziś wyrzuca z intendenty kilku złodziei. A dlaczego wyrzuca? Bo się urodzili w nieszczęśliwy czas i pod niedobrą planetą. Z intendenturą tak się dziś dzieje, jak z wojną ja-

pońską... Urodzisz się w dobrym czasie, nie natrafisz na wojnę i żyjesz sobie, jak pan... Tymczasem ci, co się w złych czasach urodzili, muszą iść na wojnę, bić się i w połowie zostać wystrzelani...

Wojsko jest ciągle, wojna rzadko. Intendentura istnieć musi zawsze, rewizya senatorska może być, albo nie być... Więc ja tobie powiem, że dlatego ty musisz milczeć, bo milczenie, to twoje atum... Potem, gdy rewizya senatorska ustanie, a nasz naród nic nie wyda, będziemy mogli przy interesie powiedzieć:

— Polegajcie na nas, nam tylko dawajcie dostawy, bo my umiemy milczeć...

Mój ojciec, bardzo ucieszony, powrócił do domu i zabrał się gorliwie do oczyszczenia z rzeczy niepotrzebnych wszystkich szuflad. Przerzucał różne papierki i niszczył je lub palił...

Wobec istniejących u nas takich pojęć i przesądów, wobec utrwalonego przekonania, że „kto smaruje, ten jedzie“, członkowie rewizyi senatorskiej mają bardzo utrudnione zadanie. Praca i umiejętność muszą być wielkie, aby dojść do jakiegoś rezultatu.

Wyniki rewizyi senatorskiej, przy usilnych zabiegach senatora Garina, dały w Moskwie nadzwyczajne rezultaty. Mamy nadzieję, że i wyniki rewizyi senatora Neidhardta wydadzą plon obfity.

Ale cóż dalej? Czy nadzór senatorski rok rocznie będzie ciążył nad temi sprawami?... Czy znajdzie się w Państwie odpowiednia liczba ludzi z niezwykłą energią, którzyby swoje siły chcieli poświęcić dla dobra sprawy, dla wykorzenienia smutnych, chorobliwych i bardzo szkodliwych zwyczajów?

Po przybyciu kompanii łódzkiej do kolegiaty kaliskiej, odprawione zostaną uroczyste nieszpory z wystawieniem Najświętszego Sakramentu, oraz z kazaniem, jako w wigilię odpustu.

Dzięki serdecznej uprzejmości kaliskiego duchowieństwa, które w ubiegłą niedzielę powiadomiło z ambon parafian kaliskich o pielgrzymce łódzkiej i gorliwie zajęło się przyjęciem pątników — noclegi w Kaliszu dla kompanii naszej są zapewnione.

Następnego dnia, w niedzielę 17 kwietnia, w samą uroczystość Opieki św. Józefa, pierwsza Msza św. w kolegiacie kaliskiej odprawiona będzie o godzinie 6-ej rano z kazaniem. Uroczyste zaś nabożeństwo na intencję kompanii łódzkiej odprawione będzie w kaplicy przed cudownym obrazem św. Józefa o godzinie 9-ej rano, z kazaniem.

Suma odpustowa z wystawieniem Najświętszego Sakramentu, rozpocznie się o godzinie 11 rano.

Nieszpory uroczyste z kazaniem odprawione będą o godzinie 4 po południu, poczem niezwłocznie kompania łódzka będzie odprowadzona przez kaliszian na stację kolejową, skąd podąży z powrotem do Łodzi.

(—) **Wolność sumienia.** Ministerium spraw wewnętrznych wycofuje wszystkie wnioski ustawodawcze, złożone Dumie państwowej, które w czemkolwiekbiądź wiążą się z wolnością sumienia.

(—) **Ważny okólnik.** Niektóre Tow. przemysłowe wobec znanej różnicy pomiędzy bilansową a rzeczywistą wartością swego majątku dokonały lub zamierzyły dokonać przeszacowania, dodając przytem akcyonaryuszom bezpłatnie pewną liczbę akcji, odpowiednią do wyników tego przeszacowania.

Alisci izby skarbowe, uważając osiągnięte wskutek tego przeszacowania przewyżki majątku za zyski z przedsiębiorstwa, zażądały opłacenia od tych przewyżek podatku procentowego od zysków w wysokości, oznaczonej przez prawo dla przedsiębiorstw sprawozdawczych, to jest takich, które są obowiązane do publikowania swoich sprawozdań i bilansów.

Zadanie to izb skarbowych — w sferach prawnych uważane było za niesłuszne, a to ze względu, że podatkowi podlega zysk, osiągnięty z operacji danego przedsiębiorstwa, przewyżka zaś, wynikła z przeszacowania, takim zyskiem nie jest.

Sprawa oparła się o komitet ministrów.

Tymczasem zaś zamiary przeszacowań zostały przez to żądanie izb skarbowych powstrzymane.

Wszakże wojować z całemi legionami ludzi zepsutych, protegujących „dobre stare czasy“, to nie było walka...

Przypominam sobie z przed 30 laty dobrze zorganizowaną szajkę koniokradów zambrowskich. Nikt jej rady dać nie mógł, chociaż była postrachem całej okolicy. Obywatele i chłopci opłacali się jej, bo był to jedyny sposób, ocalający dobytek.

Koniokradzi nieposłusznych i niepowolnych obywateli palili, niszczyli, a nawet wielu chłopów otruli.

Zniecierpliwione władze wysyłały z Petersburga, — tak jak dziś rewizję senatorską — najróżnorodniejszych sędziów śledczych — nic nie pomagało.

Pisarz z kancelaryi wójtowskiej prawdopodobnie pozostawał z szajką w zмовie, gdyż każdy kradziony koń otrzymywał natychmiast kartkę, że jest własnością tego i owego obywatela, chociaż był kradziony.

Objasnić tu musimy, że bez tych zaświadczeń w Królestwie Polskiem koni na targach sprzedawać nie wolno.

Tak stała sprawa koniokradów lat kilka, aż wreszcie delegowano pewnego sędziego, który, rzecz tę wzięwszy do serca, zabrał się gorąco do sumiennego przeprowadzenia sprawy... Po pierwotnym śledztwie uwięził przeszło 80 koniokradów lub mających z nimi do czynienia.

Wszczął się w Zambrowie wielki „gwałt“, zbierano składki, aby usunąć „niesprawiedliwego sędziego“, nic nie pomagało, jeżdżono nawet do Petersburga ze skargą na sędziego, że jest obłąkanym.

Ale zabiegi rodzin koniokradów zostały od-

obecnie, opierając się na decyzji komitetu ministrów — z dnia 28 go lutego r. b. — minister skarbu zawiadomił izby skarbowe, że wobec tego, iż w samym prawie niema wskazówek, któreby upoważniały do zaliczenia tego rodzaju przewyżek do zysków, podatkowi podlegających — sumy z tych przewyżek wynikające, jak również przeniesienia do kapitału zakładowego sum z kapitałów amortyzacyjnych, rezerwowych, zarezerwowanych i t. p., mianowicie w tej ich części, które powstały z odliczeń z zysków lat poprzednich — podatkowi procentowemu nie podlegają.

Przytem minister skarbu zwraca uwagę izb skarbowych, że w razie sprzedaży przeszacowanego majątku, cała różnica pomiędzy sumą, ze sprzedaży osiągniętą a wartością przed przeszacowaniem powinna być zaliczana do dochodu ogólnego, podpadającego przy wyliczaniu zysku pod podatek.

Okólnik ten, rozesłany izbom skarbowym — rada zjazdów przedstawicieli przemysłu i handlu nadesłała członkom zjazdu, a między innymi i komitetowi giełdowemu warszawskiemu.

(a) **Egzamina.** W dniu 14 kwietnia r. b. w miejscowym gimnazjum rządowym miejskim, rozpoczynają się egzamina na stopień uczniów aptekarskich oraz nauczycieli i nauczycielek domowych. Termin składania podań już minął.

(a) **Biuro emigracyjne.** Ministerium spraw wewnętrznych zezwoliło adwokatowi przysięgiemu Michałowi Kohnowi w Łodzi otworzyć biuro emigracyjne, w celu udzielania informacji emigrantom. Biuro urządzone będzie przy stowarzyszeniu opieki nad biednymi (Linus Hacedek).

(a) **Pomoc dla żołnierzy żydów.** Grono miejscowych działaczy żydów organizuje Towarzystwo w celu dawania pomocy merytalnej biednym szeregowcom łódzkiego garnizonu.

Opracowana ustawa przesłana będzie w tych dniach do zatwierdzenia władz.

(a) **Kasa wzajemnej pomocy** Piotrkowska komisya gubernalna do spraw stowarzyszeń i związków — zatwierdziła ustawę kasy wzajemnej pomocy dla pracowników firmy „Leon Rappaport i Ska“.

(—) **Do udziału w pracach komisji rewizyjnej** senatora Neidharita, funkcjonującej obecnie w Łodzi, wydelegowano między innymi pana J. Goldschmidta, starszego nauczyciela tutejszego gimnazjum rządowego.

(x) **T. K. O.** Przypominamy, że jutro 10 b. m. o godzinie 4 po poł. w lokalu Towarzystwa Krzewienia Oświaty (Zawadzka 17) p. Stanisław Garlicki wygłosi odczyt p. t. „Anglia i Angliacy“.

(x) **Czytania dla dzieci.** Jutro t. j. w niedzielę 10 b. m. „Wiedza“ urzędują następujące czytania dla dzieci ilustrowane obrazami nikiącymi:

1) Sala jadalna Geyera (Piotrkowska 289) „Wicek i Wacek“.

2) Sala jadalna Poznańskiego (Ogrodowa 18) „W puszczy polskiej“.

3) Sala Ochrony (Smugowa 6) „Bitwa pod Grunwaldem“.

4) Sala szkolna gazowni (Spacerowa 34) „O Zosi wędrowniczce“.

Wejście 2 kop.

(—) **Do Prus.** W Katowicach około 240 robotników z gub. kieleckiej umieszczone w specjalnych barakach robotniczych, gdyż agent, który ich zwerbował i pobrał zadatki, umknął, pozostawiając bezradnych włóścian własnemu losowi.

(—) **Wykazy wyznaniowe.** Do administratorów parafii katolickich rozsyłane są przez władze rządowe okólniki z żądaniem nadsyłania do naczelników powiatowych wykazów o liczbie osób, które w latach 1905 — 10 zmieniły wyznanie prawosławne na rzymsko katolickie.

Takie same wykazy mają dostarczyć zbory ewangelickie co do osób, które zmieniły w tych samych latach wyznanie prawosławne na ewangelickie.

(a) **W sprawie czeladzi piekarskiej.** Pracownicy piekarscy zwrócili się do prezydenta m. Łodzi z prośbą o interwencję w sprawie uregulowania ich stosunków z właścicielami piekarń.

W podaniu, opatrzonym kilkudziesięciu podpisami, petenci skarżą się, że właściciele piekarń wbrew przepisom obowiązującym — zmuszają ich do 14-to godzinnej pracy oraz pozbawiają należnego wypoczynku świątecznego.

(x) **Z Towarzystwa zupełnej wstrzeźliwości od napojów alkoholowych.** Jak wiadomo, 14 kwietnia r. b. Tow. abstynentów „Przyszłość“ urządza w kinematografie „The-Bio-Expres“ przedstawienie z programem bardzo urozmaiconym. Objasnień obrazów treści przeciwalkoholowej udzielać będą: inż. Nakielski, dr. Leyberg, dr. Skalski, St. Domagallo, Belin, Kopelman i Zarzycki. Należy pamiętać, że lista prelegentów jest jeszcze niepełną. Początek o godz. 10-ej rano. Bilety w cenie 10, 20, 30 kop. nabywać można w lokalu T-stwa (Konstantynowska 5) w sobotę i wtorek od 8-ej do 10-ej wiecz., a w dzień przedstawienia w kasie teatru. Nie wątpimy, że ze względu na cel szlachetny, oraz przystępne ceny, pokazy cieszyć się będą należytem powodzeniem.

(x) **Ze stowarzyszenia nauczycieli żydów.**

rzuczone, bo okazało się, że koniokradztwo w okolicy Zambrowa znacznie się zmniejszyło...

Głośny też był na Bałutach przed dwudziestu laty kupiec, który utrzymywał kantor pośrednictwa pomiędzy złodziejami a poszkodowanymi.

Jeżeli dokonano w Łodzi lub okolicy większej kradzieży, to pokrzywdzony składał w kantorze odpowiednią sumę, prosząc o pomoc w wyszukaniu skradzionych rzeczy i bardzo często otrzymywał je z powrotem.

Rzeczy odnaleziono, tylko sprawcy kradzieży nigdy nie udało się odszukać.

Jeżeli więc z pojedynczymi szajkami złodziejskimi jest tyle zachodów, aby ukrócić ich nadużycia, co dopiero mówić o prastarem prawie zwyczajowym, opartem na całych wiekach praktyki, które już zyskało u nas zupełne obywatelstwo (!).

A jednak, aby maszyna państwowa funkcjonowała dobrze, trzeba koniecznie zmienić to prawo obyczajowe na bardziej obyczajne...

Ale izby mieć urzędnika takiego, jakim być powinien, zdaje się nam, że na to nie wystarczy sama rewizya senatorska; wypada przedewszystkiem postawić tego urzędnika w tych warunkach, aby nie potrzebował ubocznych zarobków.

Przyjrzyjmy się etatom urzędników na poczcie, albo w biurach powiatowych.

Referent w biurze powiatu bierze 550 rubli i żadnych innych dochodów mieć nie powinien... a referent — to przecież nie kancelista, to urzędnik dosyć odpowiedzialny. Czy może on wobec ogólnej drożyzny żyć za te pieniądze? tem więcej w Łodzi, gdzie cena trzech pokoiów w oficynie doszła już do 600 rubli w stosunku rocznym. Na poczcie 30-rublowa pensya urzędnika to nie wy-

jątek... a przecież w tej dekasteryi łapówek nie ma, więc trzeba w inny sposób wyrównywać budżet...

A w naszych magistratach i innych biurach jakie uposażenie mają urzędnicy?

Ale stan urzędniczy u nas nie martwi się o to. Mówią tu powszechnie: „Niech Bóg da tylko posadę, a dochody same się znajdą“ i jestem przekonany, że znajdzie się u nas cały legion ludzi, którzy w pewnych instytucjach służyć będą darmo, byleby ich dochodów nikt nie kontrolował.

Powiększenie jednak pensyi legionom urzędniczym obciążyloby budżet państwowy niepomiernie.

Czyby więc nie dobrze było, aby odpowiednie władze opracowały projekt zmniejszenia naszej manipulacji biurowej, a zwłaszcza tej „peripiski“, która u nas jest niepospolicie duża?

W ten sposób można byłoby zmniejszyć liczbę urzędników, a powiększyć za to pensye.

W każdym razie w tej kwestyi władza musi powziąć coś zasadniczego, bo inaczej wszystkie jej usiłowania spełzną na niczem.

Każda łapówka hańbi człowieka, ale nie dziwnym się, że ci i owi do niej się uciekają wtedy, gdy niema za co opędzić najbardziej palących potrzeb. Ale iluż mamy urzędników, którzy wprost swoje posady traktują jako drogę do zrobienia majątku; drą z każdego, ile się da, a za te pieniądze budują sobie domy, wille, lub składają olbrzymie kapitały... a często nawet przepijają.

To też i pomiędzy tą kategorią rozróżniamy często znośnych ludzi i niepospolitych łajdaków, łapowników, wyrządzających nieustanną krzywdę społeczeństwu.

Takich nie można oszczędzać i niema po cel

Ogólne zebranie stowarzyszenia ma się odbyć w sobotę dnia 9 kwietnia 1910 roku o godzinie 8 i pół wieczorem w gmachu Talmud-Tory (Średnia 46).

Na porządku dziennym jest między innymi: projekt założenia kasy pożyczkowo-oszczędnościowej, projekt powiększenia składu zarządu, uzupełnienie paragrafu o obowiązkach członków i do władzy stowarzyszenia.

(a) **Stowarzyszenie pracowników notaryatu.** Wczoraj, o godzinie 9-ej wieczorem, w lokalu przy ulicy Nowy Rynek № 6 odbyło się zwołane w drugim terminie ogólne zebranie tego Stowarzyszenia w obecności 22 członków. Zagał je prezes p. Jan Czarnecki. Na przewodniczącego powołano p. Jana Czarneckiego, który zaprosił na asesorów pp.: Ludwika Twardowskiego i Józefa Dolewskiego, a na trzymającego pióro p. Franciszka Kaucza.

Sprawozdanie kasowe wykazuje, że na 1 stycznia 1909 r. pozostało gotowizną rb. 180 kop. 86, wpłynęło ze składek rb. 679 kop. 50, ze zwrotu zapomóg rb. 894 kop. 50, procentów od wydanych zapomóg rb. 24 kop. 51, wpisowego rb. 22 i t. d., ogółem dochody stanowią rb. 1,810 kop. 12. Wydatki wyniosły: najem lokalu rb. 104, gratyfikacja woźnemu i kolporterom rb. 10 kop. 30, koszty pogrzebu b. skarbnika ś. p. Gabryela Barbiera rb. 96 kop. 48, wydane zapomogi rb. 1,195 i t. d., ogółem rb. 1,484 kop. 47.

Stowarzyszenie liczy 50 członków.

Po przyjęciu sprawozdania zastanawiano się nad sprawą lokalu. Uchwalono pozostać w lokalu teraźniejszym. W celu ożywienia zebrań uproszono zarząd, aby pobudził do działania wybraną w swoim czasie komisję, której zadaniem organizowanie odczytów, pogadanek i zabaw.

Na wniosek p. Wysockiego postanowiono zmniejszyć normę składek wszystkich trzech kategorii. Składki wynosić będą rb. 3, 2 i 1. Z wpływów składek $\frac{2}{3}$ zapisywane będzie zgodnie z uchwałą poprzedniego zebrania na rachunek osobisty stowarzyszonego, zaś $\frac{1}{3}$ na rzecz Stowarzyszenia.

Do zarządu wybrani zostali pp.: Jan Czarnecki, Władysław Kassański, Filip Olkowski, Antoni Śledziński, Ludwik Twardowski, Jan Wiśniewski; jako zastępcy pp.: Władysław Ciesielski i Józef Raciecki. Do komisji rewizyjnej pp.: Stanisław Borowiecki, Stanisław Kalusiński i Władysław Wysocki.

(f) **Ze Stow. farmaceutów-pracowników.** Wczoraj w lokalu własnym odbyło się zebranie miesięczne członków tego Stowarzyszenia.

Zagał je prezes Stow. p. Gorczycki, poczem nieobecnego wiceprezesa zastąpił p. Drojewski, a p. Wysokowski w zastępstwie nieobecnego sekretarza p. Parysa odczytał sprawozdanie z poprzedniego ogólnego zebrania.

Obrany na poprzednim zebraniu zarząd w ten sposób rozdzielił swe czynności: prezes — p. Gorczycki, wiceprezes — p. Hryniewiecki, bibliotekarz — p. Wysokowski, skarbnik — p. Gloger, sekretarz — p. Parys, prowadzenie wydziału rekomendacji pracy i części gospodarczej objęli pp. Perelmuter i Wysokowski.

P. Drojewski przedstawił zebranym projekt zarządu urzędowania zjazdu pracowników farmaceutów w Warszawie.

Zjazd miałby na celu zbliżenie się z innymi kolegami i omówienie wspólnych spraw. Zebrani projekt zjazdu przyjęli przychylnie i obrali komisję do zalegalizowania projektu, wyboru delegatów na zjazd, porozumienia się z innymi Stowarzyszeniami, i wogóle zajęcia się organizacją zjazdu.

W skład tej komisji weszli pp. Drojewski, Szymański, Perelman, Parys i panna Margulis. Na organizację zjazdu zebrani uchwalili złożyć składkę w wysokości 5 proc. od pensji i wynagrodzeń za dyżury.

Termin złożenia składki upływa 1-go maja roku bieżącego.

Ponieważ w ostatnich czasach ruch oświatowy w Stow. znacznie podupadł, p. Drojewski proponuje założenie komisji oświatowej, której zadaniem byłoby organizowanie odczytów, porozumienie się co do nich z towarzystwami oświatowymi, zaopatrywanie biblioteki Stow. w pisma, książki i t. d.

Zebrani jednogłośnie wniosek przyjęli. Do komisji wybrano pp. Koźmińskiego, Perelmana i Drojewskiego.

Sprawozdanie z działalności biura rekomendacji pracy odczytał p. Wysokowski. Wykazuje ono, że acz w początkach istnienia biuro prosperowało dobrze i licznie napływały zapotrzebowania, tak ze strony pracujących pracy farmaceutów, jak i pracodawców, z czasem działalność jego osłabła, gdyż stowarzyszeni, nie mający posady, zamiast zwrócić się do biura, poszukiwali zajęcia na własną rękę; inni zaś udawali się do warszawskiego Stow. farmaceutów.

Zebrani postanowili podzielić miasto na 8 rejonów względnie do ilości aptek i utworzyć radę dzielnicową, któraby zawiadamiała biuro o wakujących posadach. Oprócz tego przedstawiciele dzielnicowi będą mieli prawo zwoływania zebrań częściowych t. j. składających się tylko z członków danej dzielnicy.

Sprawę utworzenia rady postanowiono przekazać zarządowi.

Posiedzenie zamknięto o godzinie 3-ej i pół w nocy.

(x) **Ze Stow. wzajemnej pom. prac. handlowych m. Łodzi.** W niedzielę, dnia 10-go b. m. o godzinie 8 i pół wieczorem wygłosi adwokat przysięgły W. Łypacewicz odczyt w lokalu Stowarzyszenia wzajemnej pomocy pracowników handlowych przy ulicy Długiej № 45 na temat: „Stosunek prawa do religii i moralności“.

(x) **Odczyt.** W czwartek, dnia 14-go b. m., o godzinie 8 $\frac{1}{2}$ wieczorem w sali koncertowej Vogla (Dzielnia № 18) Andrzej Niemojewski, redaktor „Myśli niepodległej“, wygłosi odczyt pod tyt. „Zburzenie Jerozolimy“, ilustrowany obrazami niknącymi.

Bilety nabywać można w „Czytelni Nowości“, Dzielnia № 16 i u Kamienieckiego, Piotrkowska № 90.

(x) **Z fabryki Gutmana.** Wczoraj donosiliśmy o zaprzestaniu robót w fabryce Gutmana. Rzecz przedstawia się w ten sposób, że dwa tygodnie temu fabryka wywiesiła ogłoszenie o niższej płacy roboczej o 10, 12 i 20 procent. Robotnicy, z powodu małych zarobków, po odrobieniu 14-tu dni opuścili pracę wszyscy, prócz tygodniowo płatnych.

(x) **Florencja.** Wystawiona w panoramie „Terra“ (Benedykta 1), wspaniała serya 50 cju widoków rozciąga przed nami skarby sztuki, które kryją się w obrębie tego grodu. Arcydzieła rzeźby, jak grupa Laokona, porwanie Sabinek, Persensz trzymający głowę Meduzy, Ajaks z ciałem Achillesa; monumentalne gmachy, wspaniałe świątynie, nagrobki Dantego i Michała Antoia składają się na tę imponującą seryę.

Oprócz Florencji serya ta zawiera widoki Pizy ze słynną pochyłą wieżą, a także widoki Sienny.

Słusznie Włochy uważane są za kraj pamiętek całej nowoczesnej cywilizacji, to też każdy, kto może, w wolnych chwilach życia podąża i godziny przeżyte w tym kraju zalicza do skarbców swych najpiękniejszych wspomnień.

(h) **Drobne ognie.** Wczoraj, o godz. 1 poł., wezwano i oddział straży ogniowej ochotniczej i straż miejską na ul. Zawadzka (Bałuty). Po przybyciu straży na miejsce, stwierdzono, iż palły się sadze.

— Wczoraj, o godz. 10 wieczorem, w suszarni przy ul. Łomżyńskiej nr. 3, zapaliła się przedza. Ogień ugasili robotnicy przed przybyciem II i IV oddziałów straży ogniowej ochotniczej.

(a) **Kradzieże.** Ze składu p. Karmioła, w domu przy ul. Zachodniej nr. 23, onegdaj skradziono skóry owce, wartości kilkaset rubli. Stróża domu aresztowano, podejrzewając, iż wydał złodziejom klucze, lecz następnie wypuszczono go na wolność z powodu braku dowodów.

Dziś w nocy, po wyłamaniu poprzecznicy żelaznej we drzwiach stajni, w folwarku Sarnówek, skradziono kłaczka bułaną i ogiera — 3 latki — wartości około 400 rb.

(p) **Ogólnemu osłabieniu** wczoraj uległy cztery osoby, z których jedną odwieziono do szpitala Aleksandra, jedną do mieszkania na ul. Smugową. Wszystkim lekarze Pogotowia udzieliли doraźnej pomocy.

(h) **Odpust.** Jutro w kościele Dobrego Pasterza na Bałutach przypada odpust, Uroczystości odpustowe rozpoczynają się dziś o godzinie 3 i pół po południu nieszporami z wystawieniem Najświętszego Sakramentu.

(h) **Na intencję zgromadzenia majstrów szewskich** odprawione będzie nabożeństwo w poniedziałek rano o godzinie 10 w kaplicy Dobrego Pasterza na Bałutach.

O godzinie zaś 2 po południu w lokalu starszego majstra przy ulicy Piotrkowskiej № 9, odbędzie się kwartalne posiedzenie członków zgromadzenia.

(a) **Krwawy dramat w okolicy.** Przybyli wczoraj na targ włocianie z okolicy Łęczycy opowiadali nam, że w tych dniach we wsi Topola królewska, pow. łęczyckiego, pewien młody rolnik, ożeniony niedawno w sąsiedniej wiosce, poróżnił się o coś z młodą małżonką. Ta udała się ze skargą do ojca, nie przewidując strasznych następstw swego kroku. Ojciec, uzbrojony się w topór, pojechał do zięcia i wyrzucając mu zło obchodzenie się z żoną, zadał mu kilka ciosów toporem tak ciężkich, iż wątpliwem jest, czy uda go się utrzymać przy życiu.

Krwkiego teścia pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

(a) **Pies wściekły,** należący do Władysława Płoszaja we wsi Zarzewie, gm. Chojny, pokasał onegdaj 17 letniego Matusza Lewego. Psa zabito, Lewego zaś odesłano na kurację do lecznicy dr. Palmirskiego w Warszawie.

Loterya. Dziś, jako w 2 dniu ciągnięcia 3-iej klasy 194 loteryi klasycznej Królestwa Polskiego padły następujące główne wygrane:

5000 rb. nr. 8444.
3000 rb. nr. 9607.
2000 rb. nr. 21848.
1000 rb. nr. 15827.
500 rb. nr. 4972, 5254, 10382.
200 rb. nr. 3415, 4825, 7413, 8741, 10490, 10912, 10928, 12720, 13361, 13585, 17967, 22718.

SZTUKA I PIŚMIENICTWO.

(x) **Koncert.** Przypominamy, że jutro, tj. w niedzielę, dnia 10 b. m., zorganizowany będzie przez Stowarzyszenie nauczycieli chrześcijan m. Łodzi w sali koncertowej, przy ul. Dzielnej № 18, II-gi koncert historyczno-pedagogiczny dla uczącej się młodzieży, poświęcony przeważnie utworom Fryderyka Chopina.

W koncercie tym przyjmują udział wybitne siły muzyczne, oraz chóry miejscowych Towarzystw śpiewających: „Arfy“, „Harmonii“, „Liry“ i „Lutni“, a program jest bardzo obfity i urozmaicony.

Produkcyje muzyczne poprzedzi pogadanka o Chopinie, więc będą należycie zrozumiane przez słuchaczy.

Cena biletu bardzo niska, bo zaledwie od 10 do 30 kop., czyni koncert dostępnym dla szerokiej kół uczącej się młodzieży.

Początek o godz. 3 po południu.

Bilety nabywać można w lokalu Stowarzyszenia (Konstantynowska 5) od godz. 6 do 8 wieczorem, a w niedzielę od godz. 1 w kasie przy wejściu.

RAUTY I ZABAWY.

(h) **Na budowę kościoła św. Stanisława Kości.** Jutro w sali Angielskiej przy Pasażu Szulca odbędzie się zabawa połączona z przedstawieniem amatorskiem urządzonym przez stowarzyszenie demokracji chrześcijańskiej pod przewodnictwem ks. prałata Tymienieckiego.

Ze względu na cel zabawa winna znaleźć poparcie mieszkańców miasta.

(x) **Z „Liry“.** Przypominamy o jutrzejszej zabawie dla dzieci w Tow. rzemieślniczym „Lira“, urządzanej pod nazwą „święcone dla dzieci“. Początek o godz. 5 po południu.

(a) **Na Tow. opieki nad dziećmi** zorganizowany będzie jutro w Białej sali Manteuffla podwieczorek muzyczny. Wobec zbyt późnego rozesłania zaproszeń, wiele osób figurujących na liście, prawdopodobnie zaproszeń tych nie otrzyma. Komitet jednak ma nadzieję, że mimo to wszyscy, pragnący poprzeć zabiegi organizatorów, ze względu na cel szlachetny pośpieszą na zabawę.

Gdyby okoliczności stanęły komu na przeszkodzie, komitet z wdzięcznością przyjmie jakąkolwiek ofiarę, która przyczyni się do powiększenia niezbędnych środków na utrzymanie łódzkiego „Gniazda“.

Ostatnia pocztka.

— Tureckie koła polityczne utrzymują, że rozruchy w Albanii zostały wywołane przez Austrię, w celu popsucia porozumienia się państw bałkańskich. Za dowód intrygi austriackiej uważają nastrój albańczyków, którzy oświadczyli, iż w razie niepowodzenia w walce z Turcją, oddadzą się pod opiekę Austrii. Donoszą również, że albańskie oddziały powstańcze wywieszają sztandary austriackie.

— Komisya Dmy państwowej dla projektu samorządu przyjęła artykuł projektu prawa o ziemstwach w guberniach zachodnich, wprowadzający do składu zgromadzeń powiatowego i gubernialnego po trzech przedstawicieli duchowieństwa prawosławnego.

— „Daily Mail“ donosi: Admiralicja angielska zarządziła obrzycią wycieczkę floty angielskiej na morze Północne. W wycieczce tej weźmie udział z górą sto okrętów wojennych. „Daily Mail“ daje do zrozumienia, że jest to odpowiedź angielska na przeniesienie głównej stacji floty niemieckiej do Wilhelmshaven.

— W Poznaniu wczoraj odbyły się wybory posła do parlamentu rzeszy. Robotnik, Wojciech Sosiński, legalny, zatwierdzony przez komitet prowincjonalny na W. Ks. Poznańskie, kandydat polaków, otrzymał 6,770 głosów, nadburmistrz niemiecki, Wilms — 11,797 głosów, robotnik Nowicki, kandydat secesji narodowo-demokratycznej, głosów 9,760, wreszcie socjalista Matuszewski głosów 2,303. Wybory ściślejsze muszą się więc odbyć pomiędzy Wilmssem i Nowickim, którzy otrzymali najwięcej głosów.

W mieście i powiecie anarchia zupełna. Secesja narodowo-demokratyczna, gwałcąca wolę najwyższej instancji wyborczej w Księstwie, wywołała zamieszanie niesłychane. W wyborach ściślejszych musi zwyciężyć polak, bo wobec walki z Niemcem wszyscy polacy oddadzą swe głosy niewątpliwie za Nowickim, ale będzie to kapitulacja przed secesją i fatalny precedens na przyszłość.

TELEGRAMY.

Konstantynopol, 8 kwietnia. (P.) Rada ministrów odrzuciła propozycję posłów albańskich wysłania do Ipeku delegacji pojednawczej, i postanowiła: ogłosić w miejscowościach, objętych powstaniem—stan oblężenia; do wysłanych już 16 batalionów 3-go korpusu dodać jeszcze 18 batalionów 1-go korpusu; ogólne dowództwo nad nimi powierzyć dowódcy 21-ej dywizji piechoty Szeftketowi Turgudowi baszy; oddać sądowi wojennemu rozpoznanie spraw o przestępstwa, spełnione po d. 20-ym lipca 1908 roku; polecić dowódcy wojska pobór podatków i dokonanie spisu ludności, opisu i oszacowania nieruchomości, podlegających opodatkowaniu. Ministrowie spraw wewnętrznych i wojny wyrażają przekonanie o powodzeniu oddziału ekspedycyjnego i szybkim stłumieniu powstania, które ogarnęło prawie cały wylajet kossowski.

Saloniki, 8 kwietnia. (P.) W pobliżu wsi Łab, w powiecie prisztinskim, albańczycy urządzili zasadzkę na oddział turecki, przyczem zabito sześciu żołnierzy. Jak się zdaje, kroki nieprzyjacielskie rozpoczynają się w całym okręgu pomiędzy Prisztiną, Gilanem, Prizrendem, Ipekiem a Djakową. Krążą pogłoski, że w Prisztinie wynikły groźne zaburzenia.

Sawastopol, 8 kwietnia. (P.) Od dwóch dni panuje huragan. Miasto w tumanach mgły, morze niezwykle wzburzone.

Saloniki, 8 kwietnia. (P.) Według ostatnich wiadomości, król Piotr serbski nie zatrzyma się w Salonikach.

Saloniki, 8 kwietnia. (P.) Sąd wojenny w Salonikach skazał na cztery lata więzienia urzędnika konsulatu greckiego, Aleksandra Pechina, za udział w bandach greckich.

D Z I E N N E.

Paryż, 9 kwietnia. (P.) Z powodu różnicy zdań pomiędzy izbą deputowanych a senatem w przedmiocie nowych podatków projekt budżetu odesłano z powrotem do izby. Nastąpiło poro-

zumienie między izbami. Parlament uchwalił ostatecznie budżet na rok 1910, przewidujący wypuszczenie krótkoterminowych świadczeń skarbu w sumie 159 i pół miliona franków.

Nowocerkask, 9 kwietnia. (P.) Około stacji „Siewiernyj Doniec“ na kol-jach żelaznych południowo-wschodnich pociąg towarowy w pełnym biegu wjechał na linię ślepa, wskutek czego rozbiło się 17 wagonów z węglem.

Rannych jest 5 ludzi ze służby pociągowej i jedna osoba postronna. Komunikacja przerwana.

Z ostatniej chwili.

Poznań, 9 kwietnia. (Wl.) Wczorajsze wybory wywołały w całym mieście dawno niepamiętane podniecenie. Pomimo nawoływania prasy polskiej w ostatniej chwili, aby wyborcy poddali się decyzji komitetu wyborczego i głosowali na Sosińskiego, już w godzinach przedpołudniowych widać przewagę głosów za kandydaturą polskiego towarzystwa demokratycznego—Nowickiego. Ostateczny rezultat wyborów jest następujący: Nowicki 11482 głosów, Wilms niemiec 12570 głosów, Matuszewski socjalista 2240 głosów, Sosiński 6964 gł. Tym sposobem kandydatura Sosińskiego upadła. Ściślejsze wybory odbędą się za tydzień pomiędzy Nowickim a Wilmssem. Zwycięstwo polaka niewątpliwe.

Londyn, 9 kwietnia. (Wl.) Wśród wyratowanych z parowca, na którym wybuchł pożar, powstał onegdaj bunt, gdyż nie chcieli opuścić statku, na który ich przesadzono. Wezwano wojsko, które uspokoiło wzburzonych.

Wrocław, 9 kwietnia. (Wl.) Sąd skazał nauczyciela Gaula na 2 i pół roku więzienia za niemoralne postępowanie względem 15 dziewczynek szkolnych.

Berlin, 9 kwietnia. (Wl.) Zainicyowana przez rząd konferencya w sprawie zatargu budowlanego w Niemczech rozbiła się wskutek nieprzejednanego stanowiska pracodawców. 15 kwietnia przedsiębiorcy z całych Niemiec, z wyjątkiem Berlina i Hamburga, zawieszają roboty.

Panuje przekonanie, że skutki przybiorą obrzymie rozmiary i spowodują przesilenie ekonomiczne.

Brema, 9 kwietnia. (Wl.) Policja wykryła kryjówkę, gdzie mężczyźni najwyższych sfer dopuszczali się orgij homoseksualnych. Ofiarą padali chłopcy przeważnie do lat 15. Dotychczas przesłuchano 70 chłopców. Aresztowano 6 kupców i wyższych urzędników; dwóch zbiegło za granicę. Sledztwo stwierdziło, że mieli związek z Eulenburgiem.

Halle, 8 kwietnia. (Wl.) Rozpoczął się tu proces przed sądem wojennym za znęcanie się nad żołnierzami. Oskarżonym jest komendant szwadronu, który tolerował nadużycia, oraz oficer, 6 sierżantów, 2 podoficerów i 1 gefreiter. Stwierdzono znęcanie się w 396 wypadkach. Rozprawy tajne.

Berlin, 9 kwietnia. (Wl.) Jutro w całych Niemczech odbędą się manifestacje socjalistów i demokratów przeciw reformie wyborczej. Policja ledwie udzieliła pozwolenia.

New-York, 9 kwietnia. (Wl.) Wczoraj zderzyły się 2 pociągi towarowe, na które następnie najechał express, idący z New-Yorku. Maszynista i palacz zabici. Przeszło 40 osób ciężko rannych.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!
Do sprawozdania z dnia 15 marca r. b. pod tytułem „dla Gniazda“ wkradła się niedokładność, której, choć

jestem czytelnikiem „Rozwoju“, nie zauważyłem. W przemówieniu swoim nie wypowiedziałem słów, że kontakt między dziećmi chrześcijańskimi a dziećmi wyznania muzułmańskiego nie jest pożądany, lecz „niemożliwy z powodu przepisów rytualnych“, dotyczących się kuchni, pożywienia i t. p.

Proszę o łaskawe sprostowanie niedokładności.
Pastor: Gundelach.

Łódź, 9 kwietnia 1910.

Tabela wygranych.

(Nierzędowa).

W 1-ym dniu ciągnięcia 3 klasy 194-ej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego.

Rb. 10,000 № 18994.
Rb. 1,500 № 3212.
Rb. 1,000 № 12008.
Rb. 500 № 7085.
Rb. 200 № № 3711 5945 12221 12633 14394 15497 23313.

Rb. 80 № № 46 252 2661 4112 4482 4548 4612 5906 6533 7769 7933 7983 8129 8268 8386 8514 10570 11006 11010 11092 11439 11783 11821 11958 15333 15662 15974 16018 17585 20850 21070 21236 21867 21868 22937.

Rb. 50 № № 56 126 60 99 241 53 81 388 416 77 523 80 708 40 66 811 45 933
1053 171 232 346 48 405 92 529 623 85 743 62 81 98 817 72 964 90
2084 86 111 32 33 36 225 30 78 360 456 87 93 534 87 645 80 727 92 818 41 966 73
3039 46 58 83 89 100 27 41 81 201 23 67 72 319 63 95 444 91 93 659 87 89 755 843 910 20 92
4004 7 18 25 51 70 180 230 351 65 445 66 508 55 676 736 42 97 840 909 59 98
5000 4 78 89 180 221 43 97 350 484 548 51 66 621 58 725 48 809 19 29 978 83
5006 81 82 86 115 65 84 234 72 74 76 863 67 81 85 412 16 17 38 79 502 682 710 14 24 343 45 58 70 905 25 81
7027 112 22 54 55 216 88 321 48 59 77 464 84 98 504 67 645 65 721 35 816 24 47 51 92 909 57 69
8005 53 155 65 226 32 311 35 76 406 50 87 92 562 602 68 774 92 857 94 980
8005 19 81 109 81 82 87 240 347 74 95 409 15 49 59 571 610 19 82 83 788 818 53 66
10004 68 105 10 22 85 237 38 45 54 322 81 449 568 604 28 57 99 716 856 905
11027 107 83 86 227 62 78 422 27 91 610 23 80 726 42 840 52 97 941 76
12000 89 119 40 68 204 73 328 405 9 59 573 601 11 35 43 49 54 707 70 814 910 40 59 71
13016 29 97 99 138 308 60 407 81 539 50 74 606 26 49 79 706 12 14 16 26 329 919 23 62
14044 60 187 224 92 321 91 408 533 91 614 53 82 802 16 932 85 40 56 59
15016 19 24 36 64 120 323 29 92 98 436 521 46 77 641 50 750 75 89 889 97
16055 56 72 74 98 108 4 54 308 44 50 452 62 96 579 605 12 26 70 761 810 16 84 99 934 79
17101 209 25 39 40 64 74 91 373 509 30 98 607 14 31 43 78 97 704 20 42 855 65 94 903 45 78
18008 113 39 74 96 218 23 73 316 38 441 59 87 588 630 71 717 930 40 72 97
19032 61 216 32 48 49 328 64 69 441 62 63 566 76 84 637 79 701 11 904 7 34 42 58
20049 140 59 76 240 59 79 86 321 81 83 91 401 7 36 61 62 64 67 96 98 505 42 88 767 70 816 67 68 85 914 46 49 55 57 86
21035 103 218 73 306 20 70 481 569 628 41 761 861 73
22046 80 100 17 41 95 200 11 67 317 84 79 402 10 40 51 59 83 541 51 88 639 52 760 807 93 973
23025 36 40 116 35 94 233 390 407 26 71.

Numer dzisiejszy składa się z 12-stron.

Dr. Sołowiejczyk

ordynator szpitala
przyjmuje specjalnie z chorobami
dzieciinnymi i wewnętrznymi
od 9—10 rano i 5—7 po poł.

Andrzeja 4. 953

Piotrkowska № 192 (dawniej № 200) LECZNICA ZĘBÓW

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu. Specjalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron.

Reparacje i przeróbki sztucz. zębów napoczekaniu.

Ceny bardzo przystępne. 2596

TEATR POLSKI, Cegielniana 63. W Poniedziałek, dn. 11 kwietnia 1910 roku, o godzinie 8-jej wieczorem

Leo Belmont

wypowie odczyt pod tytułem:

„Genialny wróg kobiety”

(Otto Weininger).

Bilety do nabycia w biurze dzienników „Promień“, Piotrkowska № 81, w dzień odczytu w kasie teatru od godziny 5-jej po południu. 932—3

Teatr Polski

Cegielniana 63.
2309

Jutro na przedstawieniu popularnym „Moralność Pani Dulskiej”
Jutro wieczorem 3-ci gościnny występ artystki krakowskiej p. St. Wysockiej

„MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ”

Komedia w 3-ach aktach Gabrieli Zapolskiej.
Początek o godzinie 3 ej po południu.
Tragedya Stanisł. Wyspiańskiego.
Początek o 8 m. 15 w.

ODEON

Niedziela, poniedziałek i wtorek, d. 10, 11 i 12 b. m. Wspaniały program w 4 częściach

Żywiot i nałóg

Epizod z czasów powodzi w Paryżu. 0000

Drobne ogłoszenia.

A.A.A.A. Nauczycielki, nauczycieli, francuzki, niemki, freblanki, ochraniarki, bony z szyciem na miesiąc letnie, na stałe poleca Biuro Pedagogiczno-rekomendacyjne Ludwińskiej, Piotrkowska 92. 1911-122

A!A!A! Kobieta lub dziewczyna na potrzebna zaraz do służby na wieś. Wiadomość w Administracji „Rozwoju” 1522

AAA! Niemka z Wrocławia, nauczycielka z wyższym wykształceniem, freblanki, gospodynie, pielęgniarki, francuzki—poleca biuro Adamowiczowej Piotrkowska 103 16514ws2

A. Reparacja bielizny i garderoby. Wiadomość Benedykta № 18 m. 8. 1678s+s3

A. Do sprzedania willa pałacowa o 13 pokojach, pod Łodzią, w pięknym położeniu, uroczyste letnisko, woda i lasy bliźniotko. Cena 10,000 rb. Blizsza wiadomość ul Krótka Nr. 9, m. 12. 876-6-2

Apteczny skład, istniejący 25 lat w Łodzi, Piotrkowska 16, jest do sprzedania. 1917-3-1

B. student uniwers. lwowskiego, posiadający teoretyczną znajomość buchalterii, poszukuje zajęcia. Wschodnia 55, pralnia. 1782-3-3

Bajecznie tanio sprzedam perełny męskie i garnitur marynarkowy po zwiniętym magazynie. Piotrkowska 69 mieszcz. 55. 1909-1

Dobra krawcowa potrzebna do domu. Cegielniana 91 m. 12. 1932-1

Dziewczynka od lat 12 do 14 potrzebna do dziecka i pracząca. Zawadzka № 7, restauracja. 1879-3-3

Do sprzedania bryczka na gumach mało używana. Widzewska 89 pralnia. 1890-3-3

Do wynajęcia zaraz 3 pokoje, kuchnia, z wszelkimi wygodami. Wysoka 28, przy Nawrot, w pałacyku. 1970-2-1

Do sprzedania dom murowany z oficyną, przy rynku, 6 mieszkań i sklep, lodownia, ogrodu i mórg. Roczny dochód 400 rb. Cena 3400 rubli: w osadzie Ujazd, 8 wiorst od Tomaszowa Rawskiego. Wiadomość: Łódź, ulica Lipowa nr. 58 mieszkania 70, od godziny 6 wieczorem. 1966-1

Do sprzedania wolant mało używany w rodzaju bryczki, na jednego lub na parę koni. Wiadomość Widzewska 99. 1979-2-1

Do sprzedania szafa sklepowa 3 1/2, łokcia wysoka, 2 1/2, szeroka, u dołu półki, wyżej przegródki, mało używana — za 9 rubli. Zgierska 9, m. 2, Radogoszcz. 1462-3-1

Dosw. nauczony korepetytor przysposabia do wszystkich klas gimnazjum, oraz na świadcetwa. Wiadomość Dzielna 40, m. 1 od g. 7-8. 1545

Gramofon koncertowy, 50 płyt, okazale do sprzedania. Pańska 93 26 1971-3-1

Inteligentny kawaler poszukuje obiadów w domu prywatnym. Oferty pod „A. D.” proszę składać w Administracji „Rozwoju”. 1963-1

Jest do sprzedania plac 33x70 przy ulicy Marysińskiej. Wiadomość ulica Piotrkowska 121 m. 14. 1980-3cs1

Jest do sprzedania łóżko z materacem sprężynowym. Ulica Wólczajska № 83 m. 18. 1931-3-2

Kawiarnia z dwoma bilardami z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania. Wiadomość w Adm. „Rozwoju”. 1981-3-1

Kupię rolwagę mocną jednozoną, kocioł mydlarski, biurko, wysokie okrągłe drewniane kadzie. Oferty w Adm. „Rozwoju” pod „Natychniast”. 1939-1

Młody człowiek, umiejący czytać i pisać po polsku, rosyjsku i niemiecku, poszukuje zajęcia. Wiadomość ulica Leśna № 16 3 piętro. Leśniewicz. 1816-4 4

Mebel, wyjeżdżając, sprzedam: tanio: kredens, 12 krzesel, stół, otomanę dywanową, tremo, łóżka z matercami, blurko, szafę do ubrania i różne drobiazgi. Wschodnia 27, stróż wskaże. 1795-6-6

Maszyny 2 Singera sprzedam. Ulica Złota № 3 m. 52 1893-8-3

Mebel, wyjeżdżając, sprzedam. Kredens, stół, 12 krzesel dębowych solidnych, szafy i inne rzeczy — wszystko w dobrym stanie. Zakatna 23 1924-3-2

Maszynę Singera pierścieniową sprzedam niedrogo. Ul. Spacerowa 37 m. 8. 1829-3 3

Nauczyciel muzyki, patent warszawskiego konserwatorium, udziela lekcji na fortepianie. Cena przystępna. Ul. Widzewska № 75-30. 1888-3-3

Nowość, jakiej Łódź nie widziała! Krzesła tanie i nadzwyczaj mocne. Nawet najmniej zamożni mogą się w nie zapoznać. Piotrkowska № 183. 1852csw783

Obiady smaczne i zdrowe po 30 kop. w domu prywatnym. Piotrkowska № 115 m. 6 4101 1

Od 1 lipca przyjmę obowiązki rządcy domu. Na żądanie kaucya. Wiadomość w Adm. „Rozwoju”. 1955-3-1

Pokój zaraz do wynajęcia. Ul. Zielona № 39 m. 2 1953-2 1

Potrzebna prasowaczka do pralni chemicznej. Średnia 20. 1957-2-1

Potrzebna zdolna prasowaczka. Konstankynowska № 36 1889-3-3

Potrzebna prasowaczka (koszularka) do pralni „Majtylda”. Widzewska 49 1978-1

Potrzebne zdolne staniczarki, podręczne i uczenie. Dzielna nr. 5 m. 4. 1977-1

Potrzebne zdolne staniczarki i spódniczarki, zaraz. Zawadzka 33 II piętro 1973-1

Potrzebny chłopiec do zakładu nożowniczo — chirurgicznego Czerniejewskiego, Zawadzka 14. 1974-1

Poszukuje się pokoju umeblowanego z oddzielnym wejściem w obręb ulic Targowej, Przejazd, Juljusza i Widzewskiej. Oferty uprasza się składać w Adm. „Rozwoju” pod „Pokój”. 1972-1

Potrzebne 2000 rubli na 1 szy numer hipoteki plockowskiej. Oferty pod P. W. w Administracji „Rozwoju”. 1819-3-3

Poszukuję sublokatora na mieszkanie. Wiadomość u stróża. Szkolna nr. 13. 1910:3p2

Potrzebny korepetytor do dwóch chłopców do przygotowania ich do gimnazjum rządowego. Wiadomość Dzielna № 1, od 8 do 10 wiecz. Mieczarnia 1936-1

Potrzebny chłopiec w wieku lat 14-16 do posyłek i wszelkich robót lekkich. S. Zak i S ka, Piotrkowska 127. 1886-3 3

Potrzebne uczenie do szycia. Ul. Ewangelicka № 7. 1925 2 2

Pokój skromnie umeblowany ze wspólnym wejściem do wynajęcia. Wiadomość w pralni Główna № 9 1941-2-2

Poszukuję wspólnika lub współpracownika do otworzenia Szklarni Aptecznej. Oferty w Adm. „Rozwoju” pod „Drogeria”. 1947-2-2

Potrzebna zdolna panienka do szycia ubiorów dzieciennych. Ulica Widzewska № 13 m. 16 1912-2-2

Pracownik drogistowski poszukuje posady. Oferty w Adm. „Rozwoju” dla „Drogiści”. 1943-2-2

Pomieszczenie przy bezdzietnym małżeństwie dla inteligentnego mężczyzny do wynajęcia zaraz. Przejazd № 12 mieszcz. 14. 1765-2-2

Potrzebny człowiek do pralni chemicznej, znający się na praniu i prasowaniu garderoby męskiej. Może być krawiec. Ul. Cegielniana 69. 1449-1

Potrzebni chłopcy z kaucya rb. 3 do ulicznej sprzedaży artykułu codziennego użytku. Promenada № 41 m. 28 1943-1

Potrzebne zdolne panie do krawiectwa. J. Mike. Przejazd 16 1862-3-3

Potrzebny chłopiec do praktyki do zakładu fryzjerskiego. — Enlli 44 1867-3-3

Potrzebny czeladnik krawiecki na kamizelki. Ulica Mikołajewska 83, W. Wierczkiewicz. 1947-3-3

Panny zupełnie zdolne do staniów i spódnic oraz dzweczek do nauki potrzebna Piotrkowska 83 Karwowska 1861 3 3

Ratynowany korepetytor poszukuje korepetycji lub kondycji w domach zamożnych. Referencje dyrektorów, pedagogów na żądanie. Oferty „Korepetytor” w „Rozwoju”. 1877-3-3

Rower do sprzedania. Ul. Anny № 2 m. 11 1849-3-3

Rower do sprzedania mało używany. Nawrot 24 m. 2 1913-3-2

Rower w dobrym stanie do sprzedania. Przędzalniana 64, stróż wskaże. 1926-3-2

Sklep sprzedam spożywczo-dystrybucyjny z powodu wyjazdu Staro-Zarzewska 142 1969 1

Specjalna pracownia kółder wiatowych z własnego lub powierzzonego materiału. Franciszkańska 10. Teresa Wilkowska. 1967 w3c1

Sprzedam rower w dobrym stanie z przyczadami. Ul. Przejazd № 38 Stróż wskaże. 1524

Sklep kolonialno-dystrybucyjny w dobrym punkcie do sprzedania z powodu choroby męża. Wiadomość w sklepie: Mikołajewska № 59 1918-3 2

Sklepek mały do sprzedania z powodu wyjazdu. Wiadomość ulica Krótka 14 w mazlu 1883-3-3

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania z powodu choroby żony. Wiadomość w sklepie Brzezinska № 37. 1811-4-4

Są do sprzedania używane ławki i tablice szkolne. Piotrkowska 121 m. 5, od godz 4-5 po południu. 1711-6-6

Sklep kolonialno dystrybucyjny zaraz do sprzedania. Składowa № 16 1848-5-4

Sklep kolonialny z powodu wyjazdu do sprzedania. Widzewska № 76 1846-5-4

Uczeń, kończący chlubnie Szkołę Handlową kupiectwa Łódzkiego, poszukuje na wakacje kondycy na wsi. Wiadomość: Składowa 26, m. 17. 1938-3-2

Urządzenie sklepowe z filii piekarskiej do sprzedania. Benedykta № 32. 1892-4-3

Własna Kostiumy damskie tanio i elegancko wykonuję. Robota krawiecka. Nowopromenada № 49, parter, oficyna. 1874-4-4

Warszawski blacharz, specjalista robót budowlanych, krycia dachów i reparacji. Ceny przystępne. Zgierska nr. 7. Antoni Berger. 1976-1

W ludzie ziemia ogrodowa jest do wydzierżawienia na bardzo korzystnych warunkach — Wiadomość Główna nr 55 u Rutkowskiej. 1802-3-3

Z domni sluszarze na lepsze budowlane i gięte roboty mogą się zgłosić na Mikołajewską nr. 30. 1954-3-1

Z dolna krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych albo w magazynie. Suwalska 18 u M. Dymaka. 1945-3-2

Z dolna krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych. Zielona 10-18. 1960-2-1

Z agnięta dziewczyna, lat 18, w maju 1908 r., nazywa się Stefania Adameczyk. Ktoby wiedział, gdzie się znajduje, zechce zawiadomić: ulica Składowa 19, Katarzyna Adameczk. 1952-1

Z powodu choroby do sprzedania sklep spożywczy i towarów tabacznyczych. Wiad. w Adm. „Rozwoju” 1915-3-2

Z gubiony złoty medalionik z łańcuszkiem w dzielnicy od Staro-Zarzewskiej do Nowo Łągiew niekiedy uprasza się o łaskawe oddanie za dobrem wynagrodzeniem na ulicę Staro-Zarzewska Nr. 45 w cukleń. 1897

Zagubiono dokumenty.

Antonina Krych zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki G. Lombard i A. Kohn. 1921-3-2

Maryanna Wróblewska zgubiła kwit od paszportu, wydany z fabryki Scheiblera. 1965-3 1

Marcin Kwast zagubił kwit od paszportu, wydany z fabryki Józefa Richtera 1851-3-3

Z agnięty kwit od paszportu na imię Antoniny Just, wydany z fabryki Karola Kreninga i S-ki 1885-3-3

Z agnięty kwit od paszportu na imię Antoniny Rogużewskiej, wydany z fabryki Karola Kreninga i S-ki 1884-3-3

Z agnięty paszport na imię Apolonii Kozal, wydany z gminy Zruntienia 1891-3-3

Z agnięta karta od książeczki legitymacyjnej na imię Friedy Kirchner, wydana z fabryki Keatsenberga. 1895-3-3

Z agnięty los loteryi warszawskiej do 3 klasy za № 22851 Uprasza się o odniesienie na ul. Wólczajska 159 1959-1

Z agnięty kwit od paszportu na imię Franciszka Gębalskiego, wydany z fabryki Scheiblera. 1906-3-3

Z agnięty kwit od paszportu na imię Waleryi Placek, wydany z fabr. K. Sztolnerta. 1905-3 3

Z agnięty paszport na imię Cecylii Knapiejskiej, wydany z gminy Bielawy. 1962-3-1

Z agnięty paszport na imię Bolesława Mileczarka, wydany z gminy Brus. pow. Łódzkiego. 1975-3-1

Z agnięty paszport na imię Jana Zadroznego, wydany z gminy Ochów, pow. wągrowskiego. 1958-3-1

Z agnięty paszport na imię Antoniego Lewandowskiego, wydany z gm. Kłodawa, powiatu kolskiego. 1959-3-1

Z agnięta karta od paszportu, wydana z fabryki Sztolnerta na imię Wiktora Gabarka 1968

Z agnięty kwit od książeczki legitymacyjnej na imię Augusta Fraszkiego, wydany z fabryki Benn'cha. 1964-1

Z agnięty paszport na imię Stanisława Skwarka, wydany z gminy Dmosin. 1898-3-3

Z agnięty paszport i bilet wojskowy na imię Wojciecha Pientara. Łaskawy znalazca zechce oddać do administr. „Rozwoju”. 1904-3-3

Z agnięty paszport na imię Wiktorii Rządzińskiej, wydany z gm. Kłodawy 1902-3-3

Z agnięta karta od paszportu na imię Jana Jędrzejczaka, wydana z fabryki Adolfa Manicha. 1950-3-2

Z agnięty 2 weksle na 300, jeden na 100, jeden na 200, jeden na 160, jeden na 140 Ostrzeżam, że weksle te nie mają żadnej wartości. Albin Wierczkiewicz. 1916-3-2

Z agnięta książeczka legitymacyjna na imię Edmunda Mantua, wydana z magistratu m. Łodzi 1917-3-2

Z agnięty kwit od paszportu na imię Józefa Baraniaka, wydany z fabryki Wojdysławskiego 1940-3-2

Z agnięta karta od paszportu na imię Jana Ciesińskiego, wydana z fabryki Allarta 1935-3-2

Z agnięta karta od paszportu, wydana z fabryki Szał Rosenblatta na imię Józefa Majnowskiej. 1910 3 2

Z agnięta karta od paszportu na imię Karola Szkatulskiego, wydana z firmy „Nestler i Ferrenbach. 1948-3-2

Z agnięty paszport na imię Aleksandra Szmita, wydany z gm. Radogoszcz. 1920-1

Z agnięty portfel w teatrze Urania, z kartą od paszportu na imię Edmunda Knoblocha, wydana z fabryki Józefa Rychtera. Uprasza się o odniesienie na ul. Główną nr. 18 m. 32. 1922-1

Z agnięto 60 szt. marek składowych Stowarzyszenia pracowników ciesielskich w Łodzi na imię Kazimierza Rosieckiego. 1919-1

Z agnięta karta od paszportu na imię Józefa Chwałińskiego, wydana z fabryki S. Barcińskiego i S ka. 1944-1

Z agnięta karta od paszportu na imię Józefa Olszewskiej, wydana z fabr. Karola Scheiblera nowa tkalnina. 1822-3-3

Z agnięty kwity na kaucyę, wydane na imię W. Matiatko z Łódzkich Gazowni — № 606 na rb. 10 i № 1798 na rb. 40. Oddać w adm. „Rozwoju”. 1847 3 3

Letnie mieszkanie

składająca się z 12 pokoi przy D. Z. F. L. vis à vis o 203 kroków stacji Gałkówek — do wynajęcia. Może być podzielone po 2 pokoje z kuchnią; na górze również po 2 pokoje z kuchnią — mogą być wynajęte i na stałe. — W sąsiednim domu 2 mieszkania na dole po 2 pokoje z kuchnią. Ceny umiarkowane.

Blizsza wiadomość: Łódź, Dzielna 52. W. Poliški. 929-3

Two Brocard & Co Kwiatowa Woda Kolońska "CUDNA KONWALIA"

2825d3

Cena flakonu Rs. 1.

Zarząd drogi żelaznej Fabr.-Łódzkiej

niniejszem podaje do powszechnej wiadomości, że na stacji towarowej Łódź-Fabr. w 14 dniu kwietnia n. st. 1910 roku o godzinie 10 rano, na zasadzie artykułu 84 Ogólnej Ustawy rosyjskich dróg żelaznych, będą sprzedane z głośnej licytacji nie wykupione przez odbiorców towary, przybyłe w m. marcu 1910 r. za frachtami: Bykowiec Pol. Z. 1897 i 1896 wino besarabskie, B. Bejrechman, zaliczenia 31 rb. 60 k. i 34 rb. 30 k.; Kiszyniów Pol. Z. 95442 i 95446 wino besarabskie, S. Rozenfeld, zaliczenia 8 rb. 99 kop. i 20 rb. 14 kop.; Kiszyniów Pol. Z. 96552 i 96532 wino besarabskie, H. Buksdorf, zaliczenie 32 rb. 38 k.; Kiszyniów Pol. Z. 96130 wino besarabskie, Hersz Bojukaner, zaliczenie 7 rb. 45 k.; Kiszyniów Pol. Z. 95046 wino besarabskie, Monasz Gelt; Kiszyniów Pol. Z. 96366 wino besarabskie, M. Machlin, zaliczenie 8 rb. 85 kop.; Odesa Tow. Pol. Z. 460198 wino winogronowe, Dom Handlowy Żalkowski i Lejkand, zaliczenie 14 rb. 35 kop.; Lejpeygszkaja Pol. Z. 2843 wino besarabskie, Krajzel, zaliczenie 40 rb.; Radom Nad. 56700 kiszki solone, J. Lewin; Rieczycza Pol. 41463 i 41465 zapalki, fabryka zapalek «Dniepr» S. I. Simofiejewa z S-mi; Hasaw-Jurt Wik. 13165 wino kaukaskie, G. Derzinow, zaliczenie 15 rb. 60 kop.; Aleksandrów W. 151187 sliwki, N. Jezierski i S-ka, zaliczenie 113 rb. 82 k.; Stolbey M. Brz. 186 ser ruski, I. K. Bejgin, zaliczenie 92 rb. 90 kop.; Dą browa W. 140568 węgiel kamienny, T-wo akcyjne Handlowo-Przemysłowe „L. I. Borkowski”, zaliczenie 99 rb. 25 k.; Aleksandrowskie Wrota R. O. 137521 galarety owocowe, fabryka syropów A. G. Smerlinga; Warszawa W. 330182 soki owocowe, L. Wysocki, zaliczenie 140 rb. 66 kop.; Charków Połud. 54200 wyroby rękodzielnicze, I. L. Hinejzer.

W razie, gdyby licytacja w dniu wyżej oznaczonym do skutku nie doszła, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na stacji Łódź-Fabr. d. 15 kwietnia n. st. 1910 r., o godzinie 10-ej rano. 1015-1

Cietrzewie i Jarzabki

kaczki i indyki. Wielki wybór konserw i marynat. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. Codzien. świeży drób. Masło śmietankowe i kuchenne. Sklep „DOBRA GOSPODYNI”, Piotrkowska 181. 329-24

3 pokoje

z meblami lub bez do wynajęcia zaraz — mogą być oddzielnie. Piotrkowska № 145 m. 8 (front). 969-3-3

Pierwsza Łódzka Szkoła KROJU i SZYCIA W. Z. Gabler

dawniej Lewańskiego.

Najnowszy i najdoskonalszy system kroju.

Z dniam 1-go kwietnia otwieram kursy dla najbiedniejszych po znizzonej cenie, jak również wieczorowe

Szkoła nagrodzona na wystawie srebrnym medalem za udoskonalony krój.

Po ukończeniu — uczenie otrzymują patenty cechowe lub prywatne na otwarcie szkoły, lub nauczycielki robót.

Manekiny, żurnale i fasony.

Dawniej: Dzielna, Andrzejka, obecnie **UL. PIOTRKOWSKA № 87.** 1011-1

Plac

do sprzedania wraz z materiałem budowlanym i planem. Wiadomość: ul. Ozorkowska Nr. 10, m. 12, przy ulicy Staro-Zarzewskiej. 998-3-2

Zaraz potrzebny

SUBJEKT

z branży żelaznej do sklepu na prowincję — obowiązująca znajomość języka niemieckiego. Zgłaszać się piśmiennie lub osobiście: K. Truszkowski, Zduńska Wola. 999-6-2

APTEKA
Ap. KOWALSKIEGO
Warszawa, Graniczna 10,
robi słynne:

OD złego trawienia,
kataru żołądka, kiszek, wątrob
by **PASTYLKI** Russyana, sodo-
pepsynowe, 60 kop.

ZGAGI ASTMY, duszności, chrypki,
kataru oskrzeli, płuc **GRA-
NULKI** Russyana, 60 kop.

KASZLU i siln. bólów głowy **PAS-
TYLKI** Już od pół pastylki
w 10 minut skutek, 60 kop.

MIGRENY **KRYNOL**. Wstrzymuje ty-
sienie, usuwa łupież, zamac-
nia włosy, 2 rb.

ŁYSIENIA skóry grzbiącej, broda-
wek **KLAWIOL**, 35 kop.
Żądać ich wszędzie. 2501

LOKAL

odpowiedni na restaurację, duży sklep o 4-ch oknach, 2 pokoje, kuchnia i przedpokój. Na I i II piętrze 3 — 4 pokoje, kuchnia i przedpokój — do wynajęcia od 1 lipca. Sztalowa 15. 962-3-3

Letnie mieszkanie w Teofilowie, w lesie własnym, łączącym się z lasami **Spały nad Pilicą**. Miejscowość górzysta i sucha. Przyjmuje się pojedyncze osoby, młoda paniątki, które znajdą troskliwą opiekę, całe rodziny z całodziennym utrzymaniem, albo też tylko obłądy. Ceny przystępne. Wiadomość: ulica Długa 6 m. 13. 892-7-5

Sklep rzeźniczy

w dobrym punkcie miasta zaraz do sprzedania. Wiadomość Księży Młyn, Przędzalniana № 56, F. Wazner. 952-3

PRZECIWI GONORREI (Trypper)
najnowszy środek — safo
„**PICZYLIN**“
działa szybko i radykalnie i podług
opini lekarzy jest racjonalnym środ-
kiem. Przepis przy pudełku. Prawdzi-
wy tylko w metal. pudełkach po 1 rb.
i 1 rb. 80 kop.

Jednakowo dobrze działa w
wypadkach ostrych i chronicz-
nych i w krótkim czasie usuwa
najbardziej poważne powikłania

Skład: Petersburg, Rożentaja № 7,
apteka B. Konchejma. Wysła się
za zaliczeniem. Przesyłka podług ta-
ryfy pocztowej. Posiadają składy
apteczne: Ludwik Spiess i Syn. 646

Rzadka okazja!

26 placów budowlanych — 40×85
lokal i większe z 2 frontami,
leżące przy szosie Pabianckiej,
blisko przystanku tramwajowego
i przy skrajnie, są w bardzo przy-
stępnym cenach do sprzedania.
Blizsze informacje: ul. Rokic-
ska Nr. 40 m. 2. 1014 3 1

Technik

zdolny rysownik, samodzielny, do-
brze rozwiązujący plany, znaj-
dzie korzystną posadę, zaraz.
Oferty szczegółowe pod „Tech-
nik” w Adm. „Rozwoju”. 10123

Potrzebny roznośiciel,

wymagana kaucya rb. 50 i świa-
dectwa. Zgłaszać się: „Kuryer
Warszawski”, Dzielna 2 1009 1

Przyrządy ortope-
dyczne, bandaże
rupturowe, narzę-
dzia chirurgiczne i
weterynaryjne, pa-
sy brzuszne i wy-
prawy położowe,
nogi i ręce sztuczne,
maszynki do gole-
nia, brzytwy, noże
stołowe i kuchenne,
scyzoryki i nożyce
ki po cenach naj-
niższych poleca **F.
Dłutek**, Warsza-
wa, Nowo Miodowa
№ 2 — Przyjmuje
wszelkie reparacje.

Pracownia własna Krak. Przedm.
№ 14, tel. 143-32. 827-6-6

KOBIETA

w średnim wieku, obeznana
z prowadzeniem sklepu spożyw-
czego, może znaleźć posadę. Zgła-
szać się pomiędzy godziną 12-1
w południe i 6-7^{1/2} wieczorem.
Ul. Konstanyńska 15, m. 15.
986-3-3

Do sprzedania

około 17 mórg ziemi, zdanej
pod budowę fabryki lub innych
interesów, przy ulicy Miljonowej.
Piasek, woda i glina na miejscu.
Wiadomość: ulica Czestochowska
№ 22 w sklepie. 976-5-3

3 letnie mieszkania

do wynajęcia w Rogowie przy
skwerze. Wiadomość w piekarni
Lukasza na miejscu. 975-3-3

DOWÓD za № 178339

oddziału I Łódzkiego Warszaw-
skiego Akcyjnego Towarzystwa
Pożyczkowego na zastaw rucho-
mości przy ul. Zachodniej Nr. 31
zaginął. Zastrzeżenie zrobione.
994-3-1

EGZYSTUJĄCA OD LAT 17 W ŁODZI
Pracownia haftów
i ZNACZENIA BIELIZNY
D. Mazurkiewiczowej
Przejazd 12 m. 14,
w podwórzu, w oficynie II piętro
przyjmuje wszelkie roboty
w zakres haftu wchodzące,
wykonywa takowe staran-
nie, na czas oznaczony, po
możliwie niskich cenach.
Przyjmuje się uczennice.

ULICA PRZEJAZD NR 12.

Rb I. Jeden rubel

kosztuje piękny sztywny kapeluszek
męski do świąt.

E. AJFER

ul. Piotrkowska № 9. 1016-3-1

Do wynajęcia od 1-go maja

3 pokoje z kuchnią

z wygodami. Ulica Lipowa nr. 68
róg Andrzejka. Oglądać można od
godziny 10 rano do 2 ej. III cie-
piętro na prawo. 1010-3-1

Zaginął

21-letni Wacław Kurowski, umy-
słowo-chory, ciemny blondyn, o
dużych oczach. Prosimy Szan-
sznalców o zawiadomienie: Łę-
czycka № 9 w Zgierzcu. 978 3 3

Resztki

na ubrania męskie sprzedaje po
cenach fabrycznych hurtowo i de-
talicznie. Widzawska № 137, m.
63, od 11-2 i od 7-9 wiecz. 1004-3-1

Duży wybór
guniek
poleca
**Helena
Lipińska**
Widzawska
№ 90.
Przyjmuje
pantelki do
naukihaftu

742-4-4

W Proboszczewicach pod Zgierzem
PLACE

do sprzedania przy szosie
i przy lesie. Wiadomość w To-
warzystwie Rolniczym w Łodzi,
Widzawska 50, telefonu 15-21,
lub na miejscu. 991-3-1

Zaginął weksel

na rb. 230, wystawiony dnia 11
kwietnia 1910 r. przez Józefa
Scharfa, na zlecenie Antoniego
Nasse. Znalazca zechce oddać:
Zarzewska 38, Scharf. Ostrzeżenie
się przed nabyciem. Łódź dnia
8 kwietnia 1910 r. 1003-3-1

Do wynajęcia od 1-go Lipca

MIESZKANIA

4 pokoje z kuchnią, 2 pokoje
z kuchnią, 2 pokoje i przedpokój
przy ulicy Rządwańskiej Nr. 35.
Wiadomość: ulica Kątna Nr. 58
w piekarni I. Suwalskiego 992

Pracownia Gorsetów

dawniej Mikołajewska 53

NATALII KBOZIERSKIEJ

przyjmuje obstalunki i reperacje.

1575 Piotrkowska 115 m. 6.

Dla mechaników amatorów.

Jest tania do sprzedania warsztat
mechaniczny: motor benzynowy
1/2 HP, tokarka uniwersalna 1/2 me-
trowa i różne narzędzia prawie
nowe. Ul. Andrzejka 45. Kupić
można tania byle zaraz. 918-3-3

Do wynajęcia

od 14 lipca r. b. różne sklepy
a od 1 października lokale miesz-
kalne na 1, 2 i 3 piętach, z 5
pokoi i kuchni z wszelkimi no-
woczesnymi wygodami i w oficyn-
kach po 2 pokoje z kuchnią. Dom
plewskiej klasy. Piotrkowska 292,
gdzie stacja tramwajowa Łódź-
Pabianice. Wiadomość na miejscu.
965-3-3

Narybek karp

sprzedaje dominium Bełdów przez
Aleksandrów Łęczycki. 967-3-3

RESTAURACJA HOTEL POLSKI Dla Przemysłowców i Amatorów!

Piotrkowska № 3.

Poleca codziennie: SNIADANIA od godziny 10-ej do 1-ej; OBIADY do godziny 4-ej. Wszelkie NAPOJE krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach; PIWA: Anstadta, Waldszleschen i PILZNER oryginalny. Wyszmienita kuchnia.

Wszelkie zamówienia na miasto i na miejscu wykonywa się starannie i akuratanie.

Z poważaniem

W. ŚWIDWIŃSKI.

1007-1

ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE!

Angielskie patentow. **ochraniające obcasów (gumki)**

„**Der-matine**”

z gwiazdkami mosiężnymi

1006 24

Wstrzegać się!!
naśladownictwa!!

Wstrzegać się!!
naśladownictwa!!

uznane powszechnie za **najlepsze, bo najtrwalsze!**

Z powodu pojawienia się na rynku handlowym ochraniających, naśladowujących nasz wyrób, zwracamy uwagę na napis „DERMATINE”, pomieszczony na każdym ochraniającym.

The Dermatine Comp. L-ted w Londynie.

Przedstawiciel: P. RAJNER, Łódź, Wólczańska № 21, tel. 1327.

№ 2650.

Obwieszczenie.

DYREKCJA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do powszechnej wiadomości, iż zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

- 1) pod № 1097d przy ulicy Nawrot, przez Henryka Cyrklera pierwotna Rub. 25,000;
- 2) pod № 285a przy ul. Zakątnej, przez Teodora Tujakowskiego, pierwotna Rub. 13 000;
- 3) pod № 80a przy ul. Smugowej, przez Teodora Tujakowskiego, pierwotna rb. 16,000;
- 4) pod № 104 przy ul. Drewnowskiej, przez Jakóba Nuśena i Taubę małżonków Lewkowicz, pierwotna Rub. 20,000;
- 5) pod № 807 przy ul. Wólczańskiej, przez Oskara i Matyldę małżonków Kichler, odnowiona z konwersją Rub. 15,500 i dodatkowa z prz szacowania Rub. 8,900;
- 6) pod № 875x przy ul. Radwańskiej, przez Józefa i Wiktorję małżonków Ujma, pierwotna Rub. 10 000;
- 7) pod № 875w przy ul. Radwańskiej, przez Pawła Leopolda i Lidję małżonków Janowskich, pierwotna Rub. 8,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Łódź, dnia 9 kwietnia 1910 r.

1007 1

LETNIE MIESZKANIE

dla pojedynczych pań i panienek z całym utrzymaniem — 5 wiorst od st. Koluszek o 3 wiorsty od st. Słotwiny **Willi w ogrodzie** tuż przy samym **sosnowym lesie**. Miejscowość sucha, zdrowa, spokojna i pewna **Opieka troskliwa**. Korepetycje i fortepian na miejscu. Wiadomości: Konstantynowska № 10 m 2. 934 6

MIĘDZYNARODOWE TRANSPORTOWANIE MEBLI

M. LENTZ, Widzewska 77.

№ telefonu 14-36.

Przeprowadzki w mieście i do wszystkich miejscowości w świecie bez przeładowania

Opakowanie i przechowywanie mebli.

Dostawa i odstawa towarów. Dostawa węgla i drzewa rozpałowego. Przewóz nie kas ogniotrwałych

KLAWIOL
AP. KOWALSKIEGO
APTEKARZA, GRANICZNA 10
ODPISKI
SWIETNY NA
SKÓRĘ ZGRUB., BRODAWKI.
WYSYLANO DO PARYŻA I LONDYNU.
SPRZEDAŻ WSZĘDZIE.
STRZEDZ SIĘ NAŚLADOWNICTW

Administracja „Rozwoju” przyjmuje ofiary na budowę kościoła S-go Stanisława Kostki. 623-pr

Protegujcie

Wyrób krajowy

KREM „Surprise”
D r. Chem. S. Ludwinowskiego
czyści, konserwuje, zmiękcza
obuwie i wszystkie
rzeczy skórzane

Żądać wszędzie.
Reprezent. dla Łodzi: Tow. Akc. Lud. Soless i Syn. 917-9-3

KONIAK NA ŻÓŁTKACH
WYTWORNY LIKIER, NADZWYCZAJ POZYWNY DLA OSŁABIONYCH.
TWO IMPERIAL
WARSZAWA

1/4 but. kosztuje rb. 2.50 k.

Sprzedają u

J. WOLSKIEGO w Łodzi i we wszystkich lepszych handlach win. 2534-15-10

Tylko w firmie

można kupić oryginalne angielskie rowery **B. S. A. TRIUMPH, RALEIGH, NEW-HUDSON,** a także słynne **Ormonde'y.**

Sprzedają na spłaty od **4-ch rubli** miesięcznie. Zadek nie wymagany.

Największy dom rowerowy **„The-New Maison-Ormonde”**
Warszawa, Nowy-Swiat 72.
Na motocykle i automobile rozplata dowolous.
Cenniki gratis.

w Łodzi: **Z. Biłobrzęski i S-ka**
Spacerowa № 40.
966-3

Pensjonat dla starszych dzieci i pierwsza **Szkoła frebłowska** na wsi, letnia i zimowa, w **Celinówce** pod zgiierzem. **Kursa dla Freblanek**

Celiny Daleszyńskiej

Zapisy od 1 marca w Zakładzie frebłowskim, Łódź, Widzewska 24, codziennie. 984-8-1

Dostawa do domów.
Znakomity środek odżywczy zalecany przez p.p. lekarzy

Kefir

B. PATZER, Łódź, Pasaż Meyera 5, m. 5. 1660
Dostawa do domów.

Wobec mającego się odbyć Ogólnego Zebrania członków Łódzkiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu (Piotrkowska 43) zwołuje się

Przedwstępne Zebranie

w **poniedziałek, dnia 11 b. m.,** o godzinie **8-ej** wieczorem, w **Nowej Sali Koncertowej** przy ulicy **Olginińskiej № 14,** na które to Zebranie uprzejmie zaprasza osoby zainteresowane

Grupa członków
Łódzkiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu
(Piotrkowska 43).
995-2

KOSZULE KOLOROWE oraz na zamówienia, **KRAWATY** — stale nowości — wybór duży, **REKAWICZKI, TRYKOTAŻE, CHUSTKI, ŁASKI, SZELKI** i t. d. na zbliżający się sezon wiosenny

poleca

WARSZAWSKA FABRYKA REKAWICZEK I MAGAZYN BIELIZNY

K. SZEFLNER i S-ka

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA № 61.

Kolnierzyki popiętne — prima: stojące 22 k., z różkami 27 k., wykładane 30 k. wszystkie wysokości.
REKAWICZKI skórkowe od 75 k.
Ceny hurtowa

Kapusta kwaszona

Krajowej Fabryki Konserw z jarzyn — jest jeszcze do nabycia

dla pp. Kupców

w składzie hurtowym **EDMUNDA BOGDAŃSKIEGO,** Dzielna № 30, tel. № 1126. 993-4-2

DOM HANDLOWY 267-6

Inżynier Huszczo, Łoziński i S-ka

Kijów, Kreszczatyk № 25.

Filia w Józowie, Ekaterynosławskiej gubernii.

Poleca we wszystkich gatunkach oraz specjalnie wyborowy **antracyt** przesławany orzeszek dla gazogeneratorów

Salon Mód

Mme Henriette

Potrzebne uczenie.

Piotrkowska № 47, II-e piętro. 901-3-3

V-te Łódzkie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe Piotrkowska № 37.

Przyjmuje członków. Udziela pożyczek. Przyjmuje wkłady oszczędnościowe od 1 rubla. Płaci do 6% rocznie. Wszystkie operacje zwolnione od stempla.

Biuro otwarte od 10 do 2-jej codziennie, a w Poniedziałki Czwartki i Soboty i od 5 do 7-jej po poł. 540-46

Piotrkowska 117.

Skład Masła Otylji Tauchert

Poleca znane ze swej dobroci Masło
Smietankowe, Świeżo solone i Kuchenne.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.
980-4 Dostawa do domów!!!

Piotrkowska 117.

ZARZĄD BAŁUCKIEGO TOWARZYSTWA WZAJEMNEGO KREDYTU

podaje do publicznej wiadomości, że biuro Towarzystwa znajduje się przy ul. Zgierskiej № 64 i otwarte jest w dni powszednie od g. 10 rano do 3 po poł., gdzie udziela wszelkich informacji w zakresie czynności Towarzystwa wchodzących.

Przyjmuje do dyskonta i inkasa weksle i t. p.

Przyjmuje wkłady na procenty jak od członków Towarzystwa tak też i osób postronnych i liczy od takowych od dnia lokacji do dnia podniesienia, a mianowicie: na każde żądanie 4%, z 3-miesięcznym terminem 4 1/2%, z 6-miesięcznym 5% i od całorocznych 6%. 407-18-13

DYREKCJA Piotrkowskiego Tow. Kredytowego Miejskiego

stosownie do art. 22 Ustawy Towarzystwa, podaje do powszechnej wiadomości, że wymienione niżej osoby zgłosiły się do Dyrekcyi z żądaniem przyznania im pożyczek na ich nieruchomości:

położonych w Bałutach Nowych:

№ 587/16-681 Wilhelm Kramer — rb. 15,000;

№ 616/16-715 Jan i Berta małżonkowie Kin — 28,000;

№ 617/16-716 Jan i Berta małżonkowie Kin — 22,000;

położone w m. Łasku:

№ 7/13/25 Josek i Cylika m. Rokman i Zelik i Rajzla m. Mitelman rb. 1,500.

Wszelkie zarzuty przeciwko żądanym pożyczkom winny być złożone w Dyrekcyi przez osoby zainteresowane w przeciągu dni 14 od daty podania niniejszego ogłoszenia. 1005

Założone przez Dr. I. Frenkla w Chylicach (obok Konstancina) **Sanatorium dla dzieci**

Kolejka wilanowska otwarta zostaje 15 kwietnia. Prospekty od 8 kwietnia w aptekach. Blizsze wiadomości: w Chylicach, D-owa H. Frenkiel; w Łodzi, Dr. Fryda, Zachodnia 62. 938-10-2

Wyższa Szkoła Kroju i Szycia p. f. „Józefina“.

Kursy wyższe i niższe. Najnowszy system kroju angielskiego, francuskiego i berlińskiego. — Moja długoletnia praktyka daje mi możliwość wyuczania kroju i szycia sumiennie i gruntownie. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu. Szkoła odznaczoną została na wystawie srebrnym medalem.

Po ukończeniu kursu uczennice otrzymują patenty cechowe lub prywatne.

Piotrkowska № 23. 1951r

Stacya klimatyczno-leśna

Inowłódz nad rzeką Pilicą.

Mieszkania umeblowane
lekarz, apteka, restauracja, fortepian lawn tennis, kąpiele rzeczne, wanny.

Wiadomość u właściciela: Zielona № 11, między 2-5 po południu, telef. 12-18. 786-4-4

Lokal Tow. „Wiedza”

Rozwadowska 15, 2-gie piętro, może być w części odstąpiony jednemu ze Stowarzyszeń — od 1-go lipca r. b.

Wiadomość w tymże lokalu codziennie od 6-8 wiecz. 956-3-3

Smaczne i zdrowe Pieczywo

poleca piekarnia

R. TRENKERA, ul. Cegielniana № 67.

Chleb na sposób moskiewski wyrabiany przez specjalistów fachowych. Czystość i higiena wypieku gwarantowana.

Fille: Piotrkowska 116 i Orla 8. 1588-100-70

Dla dzieci, matek, rekonwalescentów, osób nerwowych i starców. FOSMOZA zapewnia prawidłowy rozwój krwi, kości i mięśni. Niezbędny pokarm dla dzieci w okresie ząbkowania i rośnięcia.

Liczne opinie Pp. Lekarzy i Ordynatorów szpitali dołącza się do każdego pudełka. Dostać można w aptekach i składach

aptecznych. Cena pudełka 1 rb. 358-15-9

Towarzystwo Przemysłowe Leśmierz

pod Łęczycą

posiada na sprzedaż około

1000 jesionów

zdatnych do sadzenia bez palików

po 20 rubli za 100 sztuk. 989-3-2

Geolin

Proszę przekonać się!

nieoceniony przy

czyszczeniu okien wystawowych

Niezbędny w każdym gospodarstwie.

Czyści, poleruje wszelkie metale, szyby,

lustra, mosiądz, miedź i t. p. 9473

żądać wszędzie

Reprezent. „Ekonomia”, Piotrkowska 7.

Warszawska Szkoła kroju i szycia APOLONII KOPYDŁOWSKIEJ

dyplomowanej uczennicy paryskiej akademii kroju. Wydaje patenty i dyplomy z prawami zakładania pracowni i szkół. Nauka gruntowna i prędką prowadzona dwoma systemami; uczennice nabierają gustu. Przy pracowni kurs wieczorowy po cenach niższych. Zapis uczennic w każdym czasie. Programy bezpłatnie. Sprzedaż form papierowych, żurnali i manekinów.

Łódź, Piotrkowska № 115. 955-3

BILANSE

zakładanie i prowadzenie ksiąg handlowych na godziny nskutecznie rutynowany buchalter poważnej instytucji. — Oferty sub „Rutyna” przyjmuje administracja „Rozwoju”. 96

Skład win

M. D. OKOJEWA

ulica Dzielna № 11.

Podaje do wiadomości Szanownej Publiczności, że otrzymałem wielki transport win z czystego soku winnego nie fałszyfikowanego. Ceny nadzwyczaj umiarkowane: kop. 40, 50, 60, 80, rb. 1.00 i 1.50. Wina węgierskie i francuskie od rb. 1.25 do rb. 3.00. Wódki słodkie, koniaki ruskie i zagraniczne różnych marek. Otrzymałem również wino z gron winnych absolutnie bez alkoholu. Ktoby zechciał wina bez alkoholu, proszony jest o żądanie takiego wina, gdyż na składzie posiadam i wiele gatunków win z alkoholem. Kto chce mieć zdrowy żołądek, powinien pić wino № 7 czerwone słodkie, nadzwyczaj przyjemne w smaku, które było stosowane przy kuracji chorób żołądkowych w lazarecie w ciągu 1909 roku z nadzwyczaj pozytywnymi rezultatami. Dobroć wina tego jest zaświadczoną przez starszego lekarza № 69 i pieczęcią rządową.

Oliwa do lampek i soplaki mego wynalazku palą się we wszystkich domach. i tunc 20 kop., knotki darmo. Oliwę również można nabywać w składach: Konstantynowska 13, Franciszkańska 60, Piotrkowska 291, Mikołajewska 89, Kałna 52, Długa 93 i Łowicka 9. 382

Dr. Roman GLOGER

powrócił.

Zgierska 54. 987-3-2

Dr. Edward Mittelstaedt

mieszka obecnie MIKOŁAJEWSKA № 67

przyj. od 8-9 1/2, r. i od 5-6 1/2, pp. Choroby wewnętrzne i nerwowe. 1429-1

D. T. Zaborowski

powrócił. 10083

Zygmunt Kokoszko

ADWOKAT PRZYSIĘGŁY

Krótką № 5.

Prowadzi sprawy

cywilne i kryminalne

we wszystkich sądach, oraz udziela porad. Przyjmuje od 9 do 10 rano i od 5-7 pp. 887-3-3

Ból głowy i Migrenę natychmiast usuwa

Migreno-Nervosin

Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Żądać w aptekach i skł. aptecz.

tylko oryginalnych proszków po 10 k. szt. — Pudełko 1.20 k. Główna skł. Tow. Akc.

L. Spiess i Syn 2761r100

S. Karasiówna

akuszerka,

powróciła do Łodzi.

Mieszka obecnie: Andrzeja 16, m. 4. Przyjmuje zamówienia na praktykę. W domu zastać można od 5-jej do 7-jej pp. 996 4-1

Akuszerka A. Trenkler

Benedykta 10,

przyjmuje panie na stałość, udziela porad, niezamoznym ustępstwa. Dyskretycja ścisła. 12-r-23

Büssing Auto-Omnibusy

prawie nowe, natychmiast tanio do sprzedania i więcej

używane luksusowe wagony udzwyczej tanio. Berlin.

Spielhagen, Steglitzerstrasse 17. 843-4-3

ZĘBY sztuczne od 75 k.

Piomby od 50 k.

na kauczuka, złocie — bez wyjęcia korzeni. Piombowanie

złotem, srebrem, porcelaną. Wyjmowanie zębów bez bólu.

Przeróbka i reparacje na poczekaniu. Lek.-dent. S. LIPOWSKI,

Piotrkowska 92. 581r

Pianino

979

3-2

Szredera najnowszej konstrukcyi

nowe, z powodu wyjazdu tanio do sprzedania. Zielona 10 m. 4.

Technik-chemik z kilkoletnią

praktyką w fabryce przetworów

chemicznych, poszukuje odpowiedniej posady lub przyjmę czynny

udział w spółce z kapitałem do 4.000 rubli. Informacje i oferty

sub „C. N.” w Łodzi, Ekateryn-
burska № 20 m. 11. 888-3-3

Garnitur mebli

sprzedam.

Kredens, 12 krzesel, stół, samo-

warnik, otomana dywanowa, bi-

blioteka, biurko, fotel, tremo, szafy

do ubrania, 2 łóżka, toaletka,

szafki nocne, bielizniarka, zegary,

parawanik, lampy i różne drobiazgi.

Szkolna 23 m. 3. 915-10-8

ŚWIATLOLECZNICZY I ROENTGENOWSKI GABINET

D^{ra} S. KANTORA

Specjalność: Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.

Krótką № 4.

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowem (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świerzba, hemoroidy). — **Elektroliza** (radikalne usuwanie szpecących włosów). — **Masaż wibracyjny i pneumatyczny** według prof. Zabłudowskiego (niemoc płciowa). — **Kaustyka** (usuwanie brodawek). — **Endo- i cystoskopia** (oświetlanie organów moczopłciowych). — **Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze.**

Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. **Dla pań osobna poczekalnia.**

276r

Specjalista chorób skórnych włosów, wenerycznych oraz niemocy płciowej

Dr. St. LEWKOWICZ

Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem wibracyjnym.

Badanie krwi przy syphilisie.

Zachodnia 33 (obok Lombar. akc.)

Przyjmuje od 9—1 i od 6—8 w., w niedziele od 9—3. Dla pań od 5—6 wiecz. 114r

Dr. Jelnicki

ul. Andrzejka 7

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

Godziny przyjęcia: panowie od g. 9—11 r. 1 5—8 po poł., panie 4—5 po poł.; w niedziele i święta 8—12 r. 1463r

Dr. A. GROGLIK

Zielona 5.

Choroby skóry i włosów (usuwanie zbytecznych włosów za pomocą elektrolizy), weneryczne i dróg moczowych. Przyjmuje 8¹/₂—11¹/₂ r. i 6—8 wiecz.; panie 5—6 wiecz. W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 1568-d

Dr. Rosenblatt

Choroby uszu, gardła i nosa

Piotrkowska 35.

Przyjmuje od 10—11 r. i 5—7 pp. w niedziele od 2—4 r. 2451

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKÓRNE, WŁOSÓW, WENERYCZNE (syphilis) i MOCZOPŁCIOWE (endoskop i cystoskop) i NIEMOCY PŁCIOWE.

Ul. Południowa № 2.

powrócił. Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w., panie od 5—6 po poł. 1430-r

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.

Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych. Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w., dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 748-r

Specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych

Przyjmuje codziennie od 8—1 w południe i od 4—8 wieczorem; w niedziele i święta od 9—2 w poł. 149r

Dla pań osobna poczekalnia.

Dr. B. Rejt,

ulica Średnia № 5.

Dr. med. Aleksander FABIAN

ul. Rzgowska № 3 (róg Górnego Rynku).

Choroby nerwowe i wewnętrzne. Do 10 rano i od 4—6¹/₂. 2251r

Dr. Ignatiew

Specjalista chorób uszu, nosa i gardła

ulica Konstantynowska № 11 m. 5.

Przyjmuje od 11—12 rano i od 5—8 wiecz. codziennie. W niedziele od g. 10—1 w południe. 1054r

Dr. med. Z. Golc

chor. skórne i wenerycz.

PIOTRKOWSKA 86 m. 6. 799r

Pierwsza Chrześcijańska

—Lecznica chorób zębów i jamy ustnej—

2651r

teraz: ulica Piotrkowska 133.

Dr. Ark. Goldenberg

ul. Nawrot № 38

róg Widzewskiej. Przyjmuje codziennie do 10 rano i od 4 do 7 po poł. — CHOROBY WEWNĘTRZNE, DZIECIENNE I KOBIECE. 1812c

Dr. H. Sadkowski

asystent C. W. Uniwersytetu

przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek).

Dzielnia № 3.

od 5 do 7-0j 2150-r

Dr. Zofja Garlicka

mieszka obecnie

Nawrot 1 (Piotrkowska 126)

Telefon 10.14.

Chor. kobiece, Akuszerya

9—10 rano, 4—6 po poł. 1997r

Lekarz-Dentysta DĄBROWSKI

mieszka: Piotrkowska 97.

1336r

Dr. Jan Cadarski

b. asyst. klin. uniwer. warsz.

Akuszerya, choroby chirurgiczne i kobiece

przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł.

Ul. Cegielińska 9 m. 4. 907

Dr. J. ABRUTIN

KROTKA 9.

Specjalność chorób wenerycznych, skórnych i moczopłciowych.

Przyjmuje: 8¹/₂—11 i od 6—8 po poł.; panie 5—6 po poł., w niedziele 10—1 w poł. 237

Dr. B. DONCHIN

Specjalista chorób oczu

osiadł w Łodzi

ul. Zielona № 11.

Godz. prz. 10—12 i 5—7 po poł. 438-r

Dr. I. Silberstrom

Ul. Promenada 13 róg Benedykta

Choroby weneryczne (syphilis) i moczopłciowe,

skóry i włosów. Radikalne usuwanie zbytecznych włosów.

Przyjmuje: 8—11 i 4¹/₂—8 w.

Panie: 4¹/₂—5¹/₂ po poł.

W niedziele: do 2-0j po poł. 241r

Dr. Jan Pieniażek

sp. ch. nosa, gardła i uszu

przeprowadził się na

ulicę Piotrkowską 120.

Przyjm. od 11 do 12 w poł.,

i od 5 do 6¹/₂ wiecz., w niedziele i święta od 9¹/₂—11 rano. 1350d

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisł. Piokarski

PIOTRKOWSKA № 115

Przyjmuje: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz., kobiety od 4—5.

1331-r

Dr. med. St. Bartoszewicz

przyjmuje do g. 10 r. i od 4—7 pp.

Analizy lekarskie

dla celów dyagnostycznych.

Zawadzka № 1, d. Scheiblera,

tel. 33. 637—12—7

Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne

Andrzeja 13.

Przyjmuje od 9—10¹/₂ rano i od 4—8 po poł. W niedziele i święta od g. 10—1.

507-d

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica chorób zębów

lekarza d-ty H. Pruss.

42r0

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.

Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote

korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).

Reperacje i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU.**

Gabinet prywatny lekarza d-ty H. Pruss znajduje się przy lecznicy.

Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Instytut fizykalnych metod leczenia

D-ra A. STEINBERGA

Benedykta № 3. Benedykta № 3.

Gabinet Roentgenowski i światło-leczniczy.

Ortopedya. Gimnastyka lecznicza.

Skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, kości i mięśni.

Masaż ręczny i wibracyjny. Pracownia przyrządów ortopedycznych.

Stosowanie promieni Roentgena w celach dyagnostycznych i leczniczych.

Choroby skórne. Leczenie prądami wysokiego napięcia (Arsonwalizacja), kąpielami świetlnymi i w gorącym powietrzu.

Elektryzacja. **Choroby nerwowe** (niemoc płciowa. Elektroliza — usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

— usuwanie włosów z twarzy. 137r

Dr. med. LEYBERG

Krótką № 5.

Choroby weneryczne, moczopłciowe i skórne. 1489r

Dr. S. SZNITKIND

Średnia № 2.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

Leczenie elektrycznością i masażem.

Przyjmuje od g. 8—11 rano.

od 5—8¹/₂ wiecz. 469-r

Dr. I. LIPSZYC

choroby dzieci.

Przyjmuje od 8—10 i od 4—6 pp.

WSCHODNIA № 45. 294

Dr. Birencweig

ŚREDNIA № 3.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

Od 11—1 r. i od 3—7 w. 268r

Dr. Wacław Bernard

przeprowadził się na ulicę

BENEDYKTA № 9.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

(8¹/₂—12 r. i 5—7¹/₂ pp., panie od 4—5). 1761-r

Dr. S. Gerszuni

powrócił.

Choroby dzieci i wewnętrzne.

Godz. przyjęcia: od 5—7 pp.

PIOTRKOWSKA 121. 937-13

Dr. Wacław Jasiński

Tel. Nr. 15—01.

PIOTRKOWSKA 103. II-e piętro.

od 4—6.

Choroby dzieci. 2547

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne

Nawrot 2.

przyjmuje od 8—10¹/₂, i od 6—8.

Po poł., panie od 5—6. W niedziele i święta od 8—1 r. 637r

Dr. M. Papierny

Akuszerya i choroby kobiece,

b. ordynator warszaw. uniwersyteckiej kliniki akusz.

Przyjmuje do 11 r. i od 4¹/₂—6¹/₂,

po poł. Południowa 23. 485d

Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne

CEGIELNIANA 14.

Od g. 11—1 i 4—7¹/₂ w. 76r

Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ

(senior starszy)

Piotrkowska 103

Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece.

Przyjmuje od 8—11 r.

od 2¹/₂—4 pp. i od 7¹/₂—9 w. 1426r

Pierwsza Praska Fabryka Orkiestryonów DIEGO FUCHS W PRADZE

poleca: Orkiestryony zastępujące 5 do 20-tu instrumentów z zastosowaniem siły ciężarowej lub elektrycznej, poznane i zaszczytnie wyróżnione na WYSTAWIE CZĘSTOCHOWSKIEJ.

Przedstawicielstwo: **Dom Handlowo-Komisowy Zdzisław Rylski, Częstochowa, Aleja II, № 33, tel. 93.**

Orkiestryon można obejrzeć i muzyki orkiestryonowej posłuchać w Restauracji W-go Stefana Bernatowicza, Zachodnia 39. 1002-4-1

WYSTAWA

PRZYRODNICZA — na rzecz Łódzkiego Gniazda Towarzystwa Opieki nad Dziećmi Mikołajewska 40. Mikołajewska 40. Otwarta od 10 rano do 10 wieczorem Wejście dla dorosłych 25 k., dzieci 10 k. 9974 1

Niema nic lepszego
do przyrządzania doskonałych rosółów nad

MAGGI^{ego}
Buljon w kostkach po 4 kop. kostka.

Z kostki buljonu otrzymuje się natychmiast, po zwyczajnym zalaniu wrzącą wodą, od 1/4 do 1/3 litra wybornego rosółu, którego używa się jak przygotowanego domowym sposobem.

Prawdziwy buljon tylko z nazwą „MAGGI”
i znakiem ochronnym krzyż - gwiazda.

Do nabycia w sklepach kolonialnych, handlach delikatesów, składach aptecznych i t. p.

Odznaczenia wyrobów MAGGI^{ego}
13 nagród państwowych
9 wielkich nagród
72 medali złotych
11 dyplomów honorowych
23 odznaczeń honorowych.

Fixin

!! Niema, nie było i nie będzie !!
takiej pasty do obuwia,
jaką jest „Fixina”.

Cena za pudełko 10, 15 i 20 kop.

Reprezent. „Ekonomia”, Piotrkowska 7. 948-3-2

żądać wszędzie

!! BARDZO WAŻNE !! 943-6-4

dla fabryk i każdego domu uniwersalny klej

„GLUOL”

GLUOLEM można naprawiać obuwie bez szycia, kalosze, celuloid. — GLUOLEM można sklejać porcelanę, fajans, drzewo, marmur, kość, róg i wszystkie przedmioty domowe, które wymagają klejenia; skleiony przedmiot GLUOLEM może leżeć nawet w wodzie gorącej lub zimnej — nie rozklei się. — GLUOL nie boi się żadnej temperatury. — GLUOLEM można sklejać pasy transmisyjne nowe i stare mocno zaoilowane i różne, jakie używa się w fabrykach, gdzie jest wilgoć lub gorączka. — Na GLUOL można wklejać szpice stalowe w czółenka przy warsztatach tkackich, gdzie jednocześnie klei się i czółenka. — GLUOL można zastosować w młynach do naklejania gaz jedwabnych. — GLUOLEM zalewa się pęknięte kopyta końskie. — GLUOL winien być w każdej fabryce i każdym domu.

Generalny reprezentant na Królestwo Polskie

ST. GOSZCZYŃSKI, Łódź, Nawrot № 11 m. 16.

Wielki wybór.

Uczniowskie garniturki

z trwałego sukna od rb. 4.35

Dziecinne garniturki

z wełnianego szewiotu od rb. 2.75

z granatowego szewiotu „ „ 3.—

Paltociki dziecinne

z granatowego szewiotu od rb. 5.25

Sukieneczki dla dziewczynek

z granatowego szewiotu rb. 5.75

z desenlowego materiału „ 5.50

Paltociki dla dziewczynek

z angielsk. desenlow. mater. rb. 4.75

z granatowego szewiotu „ 6.25

SCHMECHEL i ROSNER

Łódź, Piotrkowska 100. 741

A. O. TESCHICH

Łódź, Widzewska № 62

Fabryka tektury smołowcowej i asfaltu

Poleca na nadchodzący sezon budowlany: najlepszą tekturę dachową „Bitum” z dodatkami, smołę z węgla kamiennego, lak asfaltowy, asfalt mineralny i sztuczny, pak z węgla kamiennego, masę kleistą (klebemassę), holcement, płyty terrakotowe, cegłę ogniotrwałą, portland-cement, maczkę i glinę szamotową, płyty piaskowe na trotuary i t. d. **Specjalność: krycie i konserwacja dachów oraz roboty asfaltowe.**

722-d-4

Wyłączna sprzedaż pieców kafilanych z fabryki „Machory” W-go L. Beyera.

Wyłączna sprzedaż pieców kafilanych z fabryki „Machory” W-go L. Beyera.

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światło-leczniczy

D-rów L. Falka, Z. Golca, St. Jelnickiego

WOLCZANSKA № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płać za poradę 60 kop.

Leczenie promieniami Roentgena, lampą Finsena i Kromayera. Prądy o wysokim napięciu (Arsonwalizacja). Elektroliza, masaż wibracyjny i leczenie gorącym powietrzem. Kąpiele elektryczne i sinusoidalne. Badanie krwi na syfilis i badanie mamek z wydawaniem świadectw. Godziny przyjęć od 8-9 r., od 11-11 pp. i od 7-8; w niedziele i święta od 8-10 rano i od 12 1/2 do 1 1/2, po południu. 2145r

Pierwszorzędne Biuro Nauczycielskie Karpińskiej

poleca: Nauczycieli, Nauczycielki, Bony, sprowadza cudzoziemki. Warszawa, Moniuszki 7, tel. 120-82. 2312-6-6